

A Vörösberényi
Általános Iskola
Pedagógiai Programja
2024

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés - iskolánk bemutatása.....	4
Az iskola jövőképe:.....	4
1.1. Iskolánk története	5
1.2. Iskolánk legfontosabb jellemzői.....	6
1.3. Iskolánk hagyományai	7
1.4. Iskolánk személyi és tárgyi feltételei	8
2. Iskolánk Nevelési Programja	11
2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárása	11
2.1.1 Nevelő-oktató munkánk alapelveit kialakító értékek:	11
2.1.2. Kiemelt céljaink és feladataink:	13
2.1.3. A nevelő és oktató munka feladatai:	17
2.1.4. Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:	22
2.1.5. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	23
2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	26
2.2.1. Iskolánk kiemelt pedagógiai és oktatási területei és a kulskompetenciák fejlesztésének kapcsolata	27
2.2.2. A közösségfejlesztéssel és az együttműködéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	41
2.3. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	48
2.3.1. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők	50
2.3.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók (BTMN)	50
2.3.3. Sajátos nevelési igényű tanulók	52
2.3.4. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás.....	77
2.4. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok:	78
2.5. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái	82
2.6. Iskolai egészségnevelési program	85
2.6.1. Legfontosabb célkitűzéseink:	85
2.6.2. Elsősegélynyújtás oktatásának célja, tartalma:	87
2.6.3. Iskolai környezeti nevelési program.....	89
3. Iskolánk helyi tanterve	93
3.1. A választott kerettanterv.....	93
3.2. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyai, óraszámai	94
3.3. Csoportbontások:.....	97
3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	98
3.5. A tankönyvek és más taneszközök-kiválasztásának elvei.....	100
3.6. A magasabb évfolyamra lépés feltételei, a tanulmányok alatti vizsgák szabályai	101
3.7. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei	103
3.8. A tanulók tanulmányi munkájának és nevelésüknek ellenőrzése, értékelése	104
3.8.1. Az értékelés, ellenőrzés alapelvei:	104

3.8.2. Az ellenőrzés, értékelés funkciói:	105
3.8.3. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe	105
3.8.4. Értékelési formák, fajták, súlypontozás	108
3.8.5 Számonkérés szabályai:.....	110
3.8.6. A pedagógiai értékelés dicsérő és elmarasztaló rendszerének alkalmazási elvei	111
3.8.7. Szöveges értékelés	112
3.8.8. A tanulók neveltségi szintjének, tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése	118
3.8.9. Nevelési eredményvizsgálatok	120
3.8.10. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai	121
3.8.11. Oktatási eredményvizsgálatok.....	122
3.9. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése	123
3.9. 1. A tanulók fizikai állapotának felmérése	123
3.9.2. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	124
4. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések, legitimáció.....	126
4.1. A pedagógiai program érvényességi ideje.....	126
4.2. Legitimációs záradék	127

1. Bevezetés - iskolánk bemutatása

Küldetésnyilatkozat

Olyan iskolát szeretnénk:

- ahová a gyerekek szívesen járnak, mert megértő, motiváló és szerető légkör veszi körül őket,
- ahol a természetes gyermeki kíváncsiságot megőrizve, az életkori sajátosságaiknak megfelelő módszerekkel tanulhatnak a diákok,
- ahol a széleskörű tevékenységkínálat segítségével a gyerekek képességei sokoldalúan fejlődhetnek, és a tanulás motivációs alapja a sikerélmény,
- ahonnan a tanulók sikeresen pályázhatnak a képességeiknek és felkészültségüknek megfelelő középiskolába,
- ahová mindezekért a szülők szívesen hozzák gyermekeiket,
- ahol a tantestület minden tagja fontosnak érzi magát, megtalálja azt a tevékenységet, amelyhez a legjobban ért és alkotói szabadsága kibontakozhat,
- amelyik rugalmasan képes alkalmazkodni a társadalmi elvárásokhoz, a tanulók, a szülők és a fenntartó igényeihez,

Az iskola jövőképe:

Célunk, hogy az iskola olyan közösséggé formálódjon, ahol:

- az emberi tiszteleten, megbecsülésen és empátián alapulnak a kapcsolatok;
- különbözhetnek a vélemények, de a cél közös;
- az alkotó, kreatív munka érték;
- a siker esetén sok támogatóra, a kudarc idején sok segítőre számíthat pedagógus és diák egyaránt.

1.1. Iskolánk története

Balatonalmádi város északi részén terül el Vörösberény, az ősi település. A városrész iskolájáról és iskolamesteréről az első írásos adatok az 1700-as évek közepe tájáról kerültek elő. 1773-ban Pacsay Antal, néhány évvel később Kovács László az iskolamester, aki egyben a község jegyzője is volt. A katolikus felekezeti iskola legjelesebb kántor tanítójának Csonka Ferencet említi a dokumentum. Közel három évtizedes működése alatt rendkívül sokat tett a falu kulturális és zenei életének fejlesztése érdekében.

Az iskolaépülettel kapcsolatban 1804-ből maradtak ránk adatok. Ekkor 2407 Ft-ért építik meg, s ez már a mai alsó régi iskolaépület helyén terült el. A fennmaradt tervrajz szerint három helyiségből állt. Egy tanteremből és egy szoba-konyhás tanítói lakásból. Az épülettel sok baj volt, állandó renoválásra szorult. Lassanként bővítették, korszerűsítették. Lényeges változás 1852-ben történt. Ekkor megnagyobbították a tantermet, és a tanítónak két szobát, egy konyhát és egy kamrát biztosítottak.

A vörösberényi iskola másik „szárnya” az alsó épülettől északra, mintegy 150 m-re fekszik. Tanítói lakásból és egy tanteremből állott a múlt században. A református felekezet gyermekeinek nevelését, oktatását végezték itt. Az 1900-as évek első felében bővítették a mai formára. 1948. június 16-án államosították a felekezeti iskolákat, és ezzel a magyar és a helyi pedagógiai történetében egy fejezet lezárult.

1997-ig rendkívül mostoha körülmények között, korszerűtlen, elöregedett létesítményben folyt a tanítás. Ekkor minőségi változás történt. Új helyen elkészült az új, modern, szép iskola első fele - ahova a felső tagozat költözött be - és a tornaterem. 2001-ben befejeződött az építkezés második üteme és szeptember 1-jén az iskola teljes tantestülete és diáksága egy épületben kezdte meg működését.

Az iskola neve: Vörösberényi Általános Iskola - a településrészt reprezentálja. Az évente hagyományos rendezvények is ezt szimbolizálják: pl. Berényi karácsony, szüreti felvonulás.

1.2. Iskolánk legfontosabb jellemzői

2004 májusában Balatonalmádi Város Képviselő Testülete döntést hozott arról, hogy 2004. július 31-i hatállyal megszünteti a Váci Mihály Általános Iskolát. Jogutódnak a Vörösberényi Általános Iskolát jelölte meg. A két oktatási intézmény – ennek értelmében – 2004. augusztus 1-től egy intézményként szerepel, Vörösberényi Általános Iskola névvel. A fenntartó – Balatonalmádi város Önkormányzata – által kijelölt körzethatáron belülről kerül ki tanulóink többsége, de Balatonalmádi egész területéről érkeznek hozzánk diákok, sőt a szomszédos településekről is rendszeresen iratnak be hozzánk gyermekeket a szülők. Tanulónk létszáma az összevonáskor 300 fő körül mozgott, akiket 16 osztályban oktattunk. Balatonalmádiban a gyermeklétszám csökkenése 2007 körül megállt, először enyhe, majd később gyorsabb növekedésnek indult. Éveken keresztül 1-2 első osztályt tudtunk indítani. 2017 óta pedig állandósult az évente két új első évfolyamos osztály indulása a sikeres beiratkozásoknak és település növekedésének köszönhetően. Balatonalmádiban a védőnői, óvodai jelzések alapján joggal reménykedhetünk, hogy ez a kedvező helyzet néhány év visszaesés után továbbra is fennmarad. A tárgyi infrastruktúrát viszont fejleszteni és felújítani kell, iskolánk elérte befogadóképességének határát. A tetőtér beépítése az osztályok számának további növekedése esetén szükségessé válik. A folyamatos növekedésnek köszönhetően iskolánk tanulólétszáma 2023 szeptemberében meghaladta a 330 főt. Jelenleg nyolc alsó, hét felső tagozatos osztályunk, nyolc alsó tagozatos napközis csoportunk és egy felső tagozatos tanulószobás csoportunk, valamint két gyógytestnevelési csoportunk van. A tanulólétszámmal párhuzamosan folyamatosan nő sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóink száma, ami növeli az ellátandó gyógypedagógiai feladatokat is.

A Vörösberényi Általános Iskola fenntartója és működtetője a Veszprémi Tankerületi Központ, melynek önálló jogi személyiséggel rendelkező intézménye vagyunk. Diákjaink szervezett étkeztetését Balatonalmádi Város Önkormányzata látja el a Balatonalmádi Városgondnokság által kiválasztott szolgáltatón keresztül. Pedagógus, szakos ellátottságunk közel 100%-os, a pedagógiai munkát közvetlenül segítő állományunk létszáma jelenleg kielégítő tanulócsoporthoz és jelen programban rögzített feladatokhoz. A technikai dolgozóink létszámát a városgondnokság támogatását be kalkulálva tervezték, mióta csak magunkra számíthatunk a feladatok megoldása egyre nehezebb. A munkánkhoz szükséges legfontosabb tárgyi feltételek biztosítottak: könyvtár, számítógépes terem, természettudományi előadó, tornaterem, tornaszoba, sportpályák, bár a tornaterem befogadóképessége szűkös a mindennapos testnevelés megvalósításához. Az intézmény épülete építése óta még egyetlen komolyabb felújításon

sem esett át, ezért nagyon fontos a biztonságos működtetés érdekében az iskola folyamatos karbantartása, valamint pályázatok, állami, önkormányzati támogatások bevonásával több területen beruházások tervezése, megvalósítása. Iskolánkban mindig kiemelten kezeltük a továbbtanulás szempontjából fontos matematika és magyar tantárgyakat, a szülők és a munkaerőpiac részéről igényelt idegen nyelv és informatika oktatását, a környezettudatos nevelést, valamint a gyerekek egészségének megőrzésében kiemelkedő jelentőségű testnevelést. Az új 2020-as NAT átdolgozás kapcsán rendszerbe foglaljuk a matematika tantárgyhoz kapcsolódó, eddig is szerteágazó tevékenységeinket, és emelt szintű matematika oktatását vezetjük be. Iskolánk másik sajátossága, hogy az angol nyelvet - szakköri formában - már 1-3. évfolyamon is oktatjuk játékos formában. Ezt egészíti ki a német és francia nyelv fakultatív (szakköri formában történő) oktatása második idegen nyelvként az ötödik osztálytól kezdődően. Más iskolából érkező, eddig német nyelvet tanuló felső tagozatos diáknak lehetőséget adunk, hogy folytassa német nyelvi tanulmányait. A fent kiemelt területekhez illeszkedik szakköri kínálatunk is.

Szülői Munkaközösségünk aktívan vesz részt az iskolai élet szervezésében, az iskolavezetés és a diákönkormányzat támogatásában.

1.3. Iskolánk hagyományai

- Tanévnyitó- és tanévzáró ünnepélyeket tartunk, utóbbi önálló ballagási résszel rendelkezik. A tanévzáró ünnepélyen a négy, hat, illetve nyolc éven át példás vagy jó magatartással, példás vagy jó szorgalommal és kiválóan megfelelt, illetve kitűnő vagy jeles (legfeljebb 2 jó érdemjegy, minden más jeles) tanulmányi eredménnyel végző diákjaink bronz, ezüst, illetve arany fokozatú oklevelet és jutalomkönyvet kapnak. Tanulmányi versenyen sorozatosan elért sikeres szereplésért Talentum-díjat kaphatnak diákjaink a nevelőtestület döntése alapján.
- Városi, illetve civil rendezvényeken veszünk részt műsorainkkal.
- Műsoros iskolai ünnepséggel emlékezünk október 6-ára és március 15-ére, osztálykeretben emlékezünk meg október 23-áról (a két októberi program évenként cserélődik). Különböző formában megemlékezést tartunk még február 25. a kommunista diktatúrák áldozatainak, április 16. a holokauszt áldozatainak és június 4. a nemzeti összetartozás napja alkalmából.
- Iskolai karácsonyi ünnepséget szervezünk.
- Kulturális gálaműsort és az első osztályosok számára bemutatkozó műsort rendezünk, melynek keretében iskolapolgárrá avatják a nyolcadikosok az elsősöket.

- Decemberben az alsósoknak Télapó műsort, februárban külön alsó és felső tagozatos farsangot tartunk az iskolai és szülői munkaközösségek, valamint a diákönkormányzat rendezésében.
- Pályaválasztási napot tartunk ősszel, diáknapot (sportnapot) tartunk tanév végén.
- Csatlakozunk az autómenetes nap őszi és a fenntarthatósági témahét tavaszi programjaihoz.
- Az ifjúság edzettsége és természeti értékeink megismerése érdekében túrát, kirándulást teszünk, általában egy-egy országos programsorozathoz kapcsolódva.
- Kiemelten támogatjuk az alsó tagozaton a kosárlabda oktatást, csatlakozva a Dobd a kosárba! programhoz.
- Egy napos fakultatív tanulmányi kiránduláson vesznek részt tanulóink májusban, illetve júniusban.
- A környezetvédelmi nevelés érdekében fakultatív erdei tábor (sikeres pályázat esetén lehet Erzsébet tábor keretében) szervezünk alsó (harmadik vagy negyedik évfolyamon) és felső tagozaton (hatodik évfolyamon).
- Pályázás esetén fakultatív kiránduláson vehetnek részt hetedik évfolyamos diákjaink a Háttérmentes program keretében.
- Pályázati támogatás esetén fakultatív napközis táborban vehetnek részt a diákok június végén, a tanév befejezése után.
- Fakultatív színház-, múzeumlátogatáson, közösségi programokon vehetnek részt tanulóink.
- A Lázár Ervin program keretében kulturális előadásokon vesznek részt az iskolába járó gyermekek iskolai és külső helyszíneken.
- Iskolánk tereit tanulóink munkáival díszítjük, diákjaink körében szavalóversenyt rendezünk.
- Támogatjuk a diákönkormányzat működését, a tanulók önállóságra való felkészítését segítjük, közéletiségre nevelünk.
- Tanulmányi versenyeket és rendezvényeket szervezünk és tevékenyen részt veszünk a területi, megyei és országos pályázatokon, versenyeken, vetélkedődön (pl. Zrínyi Ilona, Varga Tamás, Kenguru Matematikaverseny; megyei SUDOKU verseny; Bolyai csapatverseny; Simonyi helyesírási verseny; országos egyéni angol verseny; megyei angol csapatversenyek; országos egyéni történelem verseny). Diákolimpiai versenyeken indulunk.
- A beiratkozás előtt suliváró programsorozattal bemutatjuk iskolánkat a leendő első osztályos gyermekeknek és szüleiknek.

1.4. Iskolánk személyi és tárgyi feltételei

Személyi feltételek:

Iskolánk tantestülete szakmailag képzett, munkájuk iránt elkötelezett emberekből áll. Igénylik a folyamatos továbbképzést. Szakos ellátottságunk szinte teljes. Pedagógus álláshe-lyeink betöltöttek, esetlegesen tartósan távol lévő kollégáink helyett helyettesítők látják el a feladatot. Tantestületünk jól összeszokott, egységes pedagógiai értékeket közvetítő nevelői kö-zösséget alkot.

Iskolánkban elsősorban az alsó tagozaton oktató tanítók munkáját segíti a pedagógiai és gyógypedagógiai asszisztens, akik a tanulók felügyeletéhez, kíséréséhez, az oktató-nevelő munka előkészítéséhez nyújtanak támogatást. Ezen kívül az iskolai napközis és menzai igé-nyekkel kapcsolatos feladatokat is ellátják. Iskolánk igazgatóhelyettesei, mint koordinátorok összefogják az osztályfőnökök gyermek- és ifjúságvédelmi feladatait. Nyilvántartják és folya-matosan nyomon követi a különleges bánásmódot igénylő tanulókkal kapcsolatos teendőket. Rendszeres kapcsolatot tartanak az ez ügyekben érdekelt szakmai partnerszervezetekkel (pl. Gondos Panni Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat, Védőnői Szolgálat).

Iskolai könyvtáros kolléganőnk irányítja a könyvtár szervezeti egységét. Könyvtárunk jól felszerelt, alkalmas olvasásra, kölcsönzésre és kutatómunkára.

Az iskola adminisztrációs feladatait a jogszabályokban, helyi dokumentumokban rögzí-tett útmutatások, előírások, valamint az igazgató utasításai alapján az iskolatitkár végzi.

Az iskola informatikai eszközeinek zavartalan működését, a felmerült problémák, hibák megoldását, az eszközök javításában, pótlásában való közreműködést, valamint a pedagógusok munkájához szükséges informatikai háttér biztosítását a rendszergazda végzi.

Az iskolában folyó oktató-nevelő munkához a technikai dolgozóink biztosítják a zavar-talan működés feltételeit, ők tárgyi feltételeink gondozói és mindennapjaink segítői: gondnok-karbantartó, takarítók, akik az iskola alkalmazásában állnak. Iskolánk . a Balatonalmádi Város-gondnokság által megbízott szolgáltató által üzemeltetett - melegítő konyhával rendelkezik, az ételt tanulóink és dolgozóink az étteremben fogyaszthatják el.

Tárgyi feltételek:

Teljesen új iskolaépületet vehettünk birtokba, 1997-ben, illetve a második ütem lezárul-
tával 2001-ben. Az épület folyamatos karbantartására, fejlesztésére nincs elegendő forrás, az
épület felújításra szorul. Tágas terekkel rendelkezünk. Osztálytermeink, szaktermeink számát
hozzá kellene igazítani a megnövekedett igényekhez, feladatokhoz, tartalmi fejlesztésekre is
több forrást kellene fordítunk. Nagy természettudományi előadóval, könyvtárral, egy számítás-
technikai teremmel, tornateremmel, az alagsorban tornaszobával rendelkezünk. Sajátos neve-
lési igényű tanulóink számára fejlesztő szobát alakítottunk ki. A TIOP pályázatok keretében
beszerzett számítógépekkel, interaktív táblákkal rendelkezünk, utóbbiak már cserére szorulnak.
Modern interaktív panellel rendelkezünk két tanteremben, valamint meglévő projektorainkat is
üzembe állítottuk a többi osztályteremben. Így minden oktatási teremben rendelkezésre áll ki-
vetítési lehetőség, az oktatáshoz szükséges lenne minden teremben hangszóró felszerelése.
Szintén pályázat keretében kaptunk egy osztálynyi mennyiségű (30 db) tanulói tabletet a digi-
tális oktatás megvalósításához. Az IKT eszközpark folyamatos karbantartása, felújítása bizto-
síthatja a folyamatos működtetésüket. Az iskola taneszköz ellátása megfelelő, de a folyamatos
fejlesztésre itt is szükség van. Tárgyi feltételeink családias, otthonos és egészséges környezetet
biztosítanak tanulóink tanórai és délutáni neveléséhez, oktatásához, foglalkoztatásához.

2. Iskolánk Nevelési Programja

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárása

2.1.1 Nevelő-oktató munkánk alapelveit kialakító értékek:

- tolerancia, türelem, egymás tisztelete, megbecsülése,
- fegyelem, önfegyelem,
- udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása,
- kulturált magatartás és kommunikáció,
- humanizmus, szeretet, elfogadás,
- becsületesség, igazságosság, őszinteség, bizalom,
- a természet tisztelete, védelme, környezetünk megóvása a jövő nemzedék számára,
- önismeret, példamutatás,
- közösségi érzés, áldozatvállalás,
- pontosság, igényesség és kitartás a munkában,
- a tudás, a munka, az értékteremtés megbecsülése,
- önállóság,
- szabadság, mások szabadságának tisztelete, törekvés az előítélet-mentességre,
- konfliktusok kulturált kezelése, készség a megegyezésre,
- esztétikai, művészeti értékek, a nemzeti és az egyetemes kultúra tisztelete,
- derű, vidámság, pozitív életszemlélet,
- az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete,
- érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt,
- igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.

Pedagógiai nevelő-oktató munkánk során az előbbieken felsorolt értékek közvetítését alapfeladatnak tekintjük, nevelő-oktató munkánkat ezen értékek mentén végezzük.

Legfontosabb alapelveink és általános céljaink a nevelő-oktató munkánkban:

- a gyermekek egész személyiségének, képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése álljon a középpontban,
- minden gyermek kapja meg a lehetőséget ahhoz, hogy megtalálja azt, amiben tehetséges,
- a tehetség kibontakoztatásának segítése, differenciált fejlesztés és hátránykompenzáció,
- a mindenki számára nélkülözhetetlen általános műveltségnek azokat a szilárd alapjait sajátíttassuk el tanulóinkkal, amelyekre biztonságosan építhetik további tanulmányaikat, és mutassunk utat ahhoz, hogyan bővítsék önállóan ismereteiket, felhasználva az írott ismerettárak és a kommunikációs eszközök lehetőségeit, hogy következő életszakaszukban képesek legyenek az önmegvalósításra, illetve az esetleges kudarcok elviselésére,
- az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése,
- széleskörű tevékenységkínálattal minél több területen képezzük diákjainkat, megadva a lehetőségét a későbbi, érett korban történő pályaválasztásnak,
- korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmazhatnak különböző cselekvésformákban.
- nagy figyelmet fordítunk az emberiség jövőjét meghatározó közös problémákra,
- az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait kimunkáló pedagógiai tevékenységgel segítjük fejlődését,
- az egész világot átfogó kérdésekre vonatkozóan hangsúlyozzuk:
 - az egyén és az állam felelősségét;
 - az egyén és a társadalmak lehetőségeit, feladatait a problémák megoldásában,
 - környezetünket, a Földet, az emberiséget, az egyes közösségeket fenyegető veszélyek csökkentésének fontosságát, az ökotudatos magatartásformák kialakítását,
- tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztába legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéne fontosságával,
- a diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, az értékes alkotások iránti igény megalapozása,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása,
- hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.

Pedagógiai felfogásunk az önálló arculatú iskola megteremtése megalapozott szakmai háttérrel. Törekszünk arra, hogy minden pedagógiai, adminisztratív és egyéb tevékenység a gyermekek fejlesztéséért, eredményes neveléséért történjen. Szeretnénk elérni, hogy gyermekeink szabad felnőttekké, autonóm személyiséggé váljanak. Nevelési-oktatási célunk olyan fiatalok nevelése, akik rendelkeznek azokkal az ismeretekkel, készségekkel, képességekkel, amelyek alkalmassá teszik őket az önálló tanulásra, személyiségük harmonikusan fejlődik, nyitottak öröme és szeretetre. Iskolánkban oldott demokratikus légkört alakítunk ki, amelyben jól érzi magát minden pedagógus és minden tanuló. Optimális feltételeket biztosítunk a kötelező és szabadidős tevékenységeknek.

Céljaink elérése érdekében folyamatosan együttműködünk a szülőkkel. A város intézményeivel kialakított kapcsolataink révén részt veszünk lakóhelyünk társadalmi, kulturális életében. El kívánjuk érni, hogy iskolánk a városrész kulturális központjává váljon.

2.1.2. Kiemelt céljaink és feladataink:

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselte váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

Alsó tagozatunkon (1-4. évfolyam)

Céljaink:

- óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot, segítsük a gyermekek természetes fejlődését;
- vezessük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- a játékoságot megőrizve, tapasztalás útján a gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során;
- tegyük fogékonnyá tanulóinkat saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt;

- iskolánk adjon teret és lehetőséget a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának kielégítésére; alakítsuk ki az egészséges életmódra való igényt;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában közvetítsünk elemi ismereteket, fejlesszünk alapvető képességeket és alapkészségeket.

Felső tagozatunkon (5-8. évfolyam)

Céljaink:

- folytassuk és erősítsük az első szakasz (alsós évfolyamok) nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy ez az egy-séges rendszert képező szakasz két, pedagógiailag elkülöníthető periódusra tagolódik;
 - a 10-12 éves tanulóink gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalataikhoz
 - 13-14 éves kortól a tanulóink ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi- és elemző gondolkodás;
- neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket;
- tanulóinkat – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően – készít-sük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre;
- készítjük fel tanulóinkat jogaik, kötelességeik törvényes gyakorlására.

Kiemelt iskolai, minden évfolyamot érintő feladataink:

- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a tár-sadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek,
- a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon pedagógiai munkánk középpontjában, fon-tos, hogy támogassuk az egyéni képességek kibontakozását tehetséggondozó és felzár-kóztató programokkal, hatékony tanulási módszerek kifejlesztésével,
- a tanulói kíváncsiságra, egyéni érdeklődésre épített, és ezáltal motivált munkában fej-lesszük a kisgyermekekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelemviláguk gazdagodását az órai munkában és tanórán kívüli tevékenységben,
- adjunk, mutassunk utat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, az összefüggések felismerésének fejlesztésére, az egyéni ismeretszerzés kialakítására,

- alapozzuk meg tanulási szokásaikat;
- működünk közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában;
- figyeljünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek gyermekeink szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadnak, biztosítjuk az egyenlő hozzáférés lehetőségét és az esélyegyenlőséget,
- tudatosítsuk tanulóinkban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket; közvetítjük a követésre méltó példákat,
- erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat, teremtsünk meg az életkoruknak megfelelő döntési helyzeteket,
- csökkentsük az információs társadalmunkban tanulóinkat érő negatív hatásokat;
- formáljuk a gyermekek jellemét, mely szolgálja személyiségük érését, a személyes meggyőződés és világkép kialakításának segítése személyre és közösségre szabott feladatokon keresztül történjen,
- fejlesszük tanulóinkban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolataikhoz szükségesek;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesszük tanulóink önismeretét, önállóságát, kreativitását, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;
- teremtsünk olyan helyzeteket, amelyekben tanulóink gyakorlati módon igazolhatják megbízhatóságuk, becsületességük, szavahihetőségük értékét;
- tudatosítsuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait; tisztázzuk az egyéni- és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyában;
- terjesszük ki a tanulói demokratikus normarendszert a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra;
- fejlesszük tanulóinkban a nemzeti hagyományok és a különböző kultúrák megismerése iránti igényeket; erősítsük tanulóinkban az Európához való tartozás tudatát.
- az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint történjen,
- a lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint –korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba való integrációjuk révén,
- szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás),
- a feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek megismerése, használata,
- újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése,

- önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele,
- az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).

Kiemelt területek:

- Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az ember, az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
- A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség- és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés

a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

- Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

2.1.3. A nevelő és oktató munka feladatai:

A munkaközösség-vezetők az iskolai munkaterv alapján tanévenként megtervezik az éves feladatokat, az osztályfőnöki munka új tartalommal való megtöltését és a hagyományos tennivalók végzését összehangolják úgy, hogy az emberismeret, az élet és pályatervezés, valamint az osztályban felmerülő nevelési kérdések képezzék az osztályfőnöki óra tananyagát.

Iskolánk nevelési programjában a magatartás és környezetkultúra fejlesztése alapvető és pedagógiai munkát minősítő kérdés. Ennek teljesítése érdekében a tanórák fegyelmének, az óráközi szünetek rendjének, az iskolakörnyék tisztaságának biztosítása a legfőbb feladatunk.

Az iskolai ünnepélyeket, rendezvényeket úgy szervezzük, hogy a műsorok magas színvonalúak legyenek.

A pályaaorientáló munkát, a beiskolázást továbbra is céltudatosan végezzük.

A gyermek- és ifjúságvédelmi munkában az iskolai koordinátor mellett az osztályfőnök szerepe kiemelkedő a szélsőséges egyenlőtlenségek (veszélyeztetettség, elszegényedés) megismerésében.

A tankönyvek kiválasztására, a pontos megrendelésre hangsúlyt kell fektetni. A szükségessé váló pótrendelések átfutási idejét le kell rövidíteni. A koordinációs, az operatív és az adminisztrációs feladatokat az iskolai könyvtáros látja el.

Az iskolai könyvtár gyarapítását a nevelőkkel együttműködve végezzük. Lehetőségeink szerint beszerezzük a szakmai munkájukhoz szükséges könyveket és folyóiratokat. Az alsó és felső tagozaton egyaránt tartunk könyvtárhasználati órákat. Egyéni tanácsadással is törekszünk a gyerekek könyvolvasási szokásait formálni, a könyvekben levő információk gyors megtanulására és lényeges adatok kigyűjtésére is megtanítjuk őket.

Gyermekeink egészséges életmódra nevelésében, valamint az egészségvédelemben arra törekszünk, hogy tanítványaink megismerjék az egészséges életvitel követelményeit. Kialakítjuk az egészségügyi szokásokat a testápolásban, a test védelmében és fejlesztésében. A gyermekbalesetek megelőzésére nagy gondot fordítunk.

A vagyonvédelem, az iskola állagának védelme, az ésszerű takarékoság (az energiával, a vízzel) mindenki kötelessége: az ezzel kapcsolatos rendet és szokásokat fokozatosan alakítjuk.

Nevelőtestületi feladatok:

A pedagógiai színvonal emelését, az iskolafejlesztést és önmegújulást programunkban kiemelt feladatnak tekintjük:

- megvalósítása érdekében közös munkával megfogalmazzuk azokat a pedagógiai személyiség-összetevőket, amelyeket iskolánkban egymástól elvárunk. Ilyen a befogadás és önművelési képesség, a pedagógiai, pszichológiai és szociológiai kultúra, illetve az egyes szakterületekhez kapcsolódó ismeretek, jártasságok folyamatos megújítása, a másutt látott jó minták meghonosítása iskolánkban,
- fokozzuk az igényességet a mindennapi pedagógiai munkánkban, állandóan finomítjuk nevelési elvárásainkat,
- erősítjük az egymás iránti felelősséget, kiegyensúlyozott testületi élet kialakítására, a jó munkahelyi légkör fenntartására törekszünk.

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében betartandó általános tanítói, tanári feladatok: Munkáját az iskola alapidokumentumai, valamint egyéb iránymutatások alapján végzi. A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, tanítása. Elsősorban saját élete példájával nevel. Elvárás:

- a nevelő és oktató tevékenység keretében az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetítse,
- a tananyag tervezett időbeli struktúráját bemutató tanmenet készítése az adott tanévre, tanítási, foglalkozási órára tervszerű tanmenetből való készítése, a pedagógiai szaktárgyi útmutatók, alapidokumentumok szakszerű használata, szakmailag és módszertanilag felkészült,
- a foglalkozások, tanítási órák előkészítése, a tehetséggondozás és a felzárkóztatást előtérbe helyezése,
- az ellenőrzést, értékelést az iskola dokumentumaiban megfogalmazott elvek alapján végzi,
- a nevelő és oktató tevékenysége során figyelembe vegye a gyermek, tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét és fejlettségét, foglalkoztatását, segítse a gyermek, tanuló képességének, tehetségének kibontakozását, illetve a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő gyermek, tanuló felzárkózását tanulótársaihoz,
- a gyermekek, tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, és ezek elsajátításáról meggyőződjön; ha észleli, hogy a gyermek, illetve a tanuló balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megtegye,
- közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,
- a gyermekek, tanulók emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa,
- a szülőkkel történő kapcsolattartás, szülői értekezlet, fogadóóra megtartása, szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a szülőt figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek,
- részt vegyen az iskola éves munkatervében vagy azon kívül meghirdetett eseményeken, rendezvényeken, külön felkérés nélkül aktívan részt vegyen, és a rábízott feladatokat ellássa,
- részt vegyen az osztályfőnökök, a munkaközösségvezetők és az iskolai vezetők által meghirdetett szakmai megbeszéléseken, értekezleteken, szülői fórumokon (pl. rendkívüli szülői értekezleten),

- aktívan részt vegyen a munkaközösség munkájában, állandó önképzéssel fejlessze tudását, a továbbképzéseken, tanfolyamokon megismert szakmai újdonságokról a munkaközösségnek beszámoljon,
- a pedagógiai szakjával kapcsolatos iskolai szertár fejlesztése, karbantartása, leltározása,
- a termeket, szaktantermeket, öltözőket a házirendben foglaltak és a szokásrend szerint használja,
- a tanulók teljesítményének értékelése, ellenőrzése a nevelőtestület határozatai és egységes elvei alapján,
- szaktárgyi mérések, kompetencia mérések lebonyolításában való közreműködés,
- az osztályzatokat folyamatosan bejegyzni az elektronikus naplóba, és rendszeresen értesíti a szülőket a tanuló egyéb értékeléséről magatartásáról, szorgalmáról, vagy az iskolai élet történéseiről,
- tanítványai számára az osztályzatokon kívül visszajelzéseket ad előrehaladásuk mértékéről, az eredményesebb tanulás érdekében elvégzendő feladatokról,
- alkotó módon részt vállaljon a nevelőtestület újszerű törekvéseiből és az iskola hagyományainak ápolásából,
- az osztályfőnök és más szaktanár tájékoztatása a tanórákon felmerülő olyan problémákról, amelynek megoldásában segítséget igényel,
- a szaktárgyi tanulásirányítás mellett kötelessége a kulturált, illemtudó viselkedésre szoktatás, az iskolai környezet tisztaságának megőrzése és védelme, az óráközi szünetekben szakszerű ügyelet ellátása, a tanulói étkeztetésben való közreműködés,
- a környezeti neveléssel összefüggő feladatok ellátása,
- személyi ügyekben a szeretet és a diszkréció vezérli
- a szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

Az osztályfőnök feladatai:

Munkáját az iskola alapdokumentumai, valamint egyéb iránymutatások alapján végzi. Osztálya közösségének felelős vezetője. Alaposan ismernie kell tanítványai személyiségét, az iskola pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe véve.

- Aktívan részt vesz a munkaközösség munkájában.
- Együttműködik, összehangolja, és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, látogathatja óráikat.
- Észrevételeit és az esetleges problémáit az érintett nevelőkkel megbeszéli.
- Aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványait oktató, nevelő tanárokkal, a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel. Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét. Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére. Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a tanártársai elé terjeszti.
- Szülői értekezletet, fogadóórát tart. Az elektronikus napló útján rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat pl. statisztikák, továbbtanulás. A haladási és az értékelési naplót hetente ellenőrzi, a naplóvezetésben található hiányosságok esetén felhívja az osztályban tanító tanárok figyelmét. Az osztályára vonatkozó ifjúságvédelmi feladatokat ellátja. Az egy tanítási órát igazolatlanul mulasztó tanulók szüleit és az iskolai ifjúságvédelemmel foglalkozó koordinátort a munkaterv szerint haladéktalanul értesíti. Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről. Figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát (tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység). Együttműködik a szakszolgálatokkal.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatával és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

- Az érintett évfolyamokon segíti a tanulók pályaválasztását, pályaaorientációját, azok személyiségének ismeretében.

2.1.4. Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
Szokások kialakítását célzó módszerek	Követelés Gyakoroltatás Segítségadás Ellenőrzés Ösztönzés	A tanulói közösség tevékenységének megszervezése Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása Hagyományok kialakítása. Követelés Ellenőrzés, értékelés Ösztönzés
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	Elbeszélés Tények és jelenségek bemutatása Műalkotások bemutatása A nevelő személyes példamutatása	A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből. Szerepjáték
Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	Magyarázat, beszélgetés A tanulók önálló elemző munkája	Érvelés Önálló vélemény

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjaink a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelelnek az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek, (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a számára reális középiskola által támasztott követelményeknek megfelelő hozzáállással a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

2.1.5. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges helyiségek, bútorzatok és egyéb berendezési tárgyak, valamint egészség- és munkavédelmi eszközök felsorolását a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. EMMI rendelet melléklete tartalmazza. A szaktárgyak tanításához szükséges eszközöket a tantárgyak tantervei egyenként tartalmazzák. Az iskolai nevelő-oktató munkát segítő szemléltetést, a tanulók tevékenykedtetését az osztálytermekben és a szaktantermekben az alábbi alapfelszerelések és eszközök szolgálják (általában tantermenként egy-egy): projektor, fali vetítővászon, krétás zöld, vagy fehér, illetve alsó tagozaton mágneses tábla, CD-lejátszó. Vezetékes, illetve WIFI-s internet elérhetőség az iskola egész területén.

Az alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök: képek, betűkártyák, szótagkártyák, írott és nyomtatott ABC (falikép), kis és nagybetűs nyomtatott ABC (falikép), írott kis és nagy ABC, nyelvtani és helyesírási fali tablók. IKT-s tananyagok.

Az alsó tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök: tömeg, hosszúság, űrtartalom, hőmérséklet méréséhez szükséges mérőeszközök, számegyenes, demonstrációs óra, táblai vonalzó, színes rudak, játékpénz, fali tablók. IKT-s tananyagok.

Az alsó tagozatos környezetismeret tanítását segítő felszerelések és taneszközök: Magyarország domborzati térképe, földgömb, ismeretterjesztő CD-k, fali tablók. IKT-s tananyagok.

Az alsó tagozatos ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök: ritmus eszközök, zenehallgatási anyagok interaktív tananyagon-vagy CD-n.

Az alsó tagozatos vizuális kultúra tanítását segítő felszerelések és taneszközök: diák, oktató filmek, tablók.

Az alsó tagozatos technika és tervezés tanítását segítő felszerelések és taneszközök: égető kemence, közlekedési tábló, oktató filmek.

Az alsó tagozatos testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök: síp, gumilabdák, ugrókötelek, kislabdák, tornapadok, tornaszámolyok, medicinlabdák, karikák, megkülönböztető mezek, ugrószekrény, dobantó, tornaszőnyegek, bordásfalak, mászókötel, mérőszalag, kosárlabdák, futball-labdák, stopperóra, mérőszalag (5 és 30 m-es), távolugró gödör homokkal feltöltve, mászókötel, tornabotok, szánkók, röplabdaháló, kapuhálók, kosárpálánkok gyűrűvel, hálóval, szivacs-labdák, iskolai és megkülönböztető mezek.

A felső tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök: irodalomtörténeti térképek, írói arcképsorozat, szótárak, könyvek, filmek kötelező olvasmányokhoz. Tabletek, IKT tananyagok.

A történelem, valamint az állampolgári ismeretek, hon- és népismeret tanítását segítő felszerelések és taneszközök: falitérképek az egyes korszakokhoz (egyetemes és magyar történelem az ókortól napjainkig), oktató filmek, IKT tananyagok.

Az angol nyelv tanítását segítő felszerelések és taneszközök: fali tablók, térképek, nyelvtani táblázatok, szótárak, idegen nyelvű kiadványok, CD lejátszók. CD-ROM-ok, IKT tananyagok.

A felső tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök: táblai körző, vonalzó, szögmérő, méterrúd, összerakható m^3 , mértani modellek, fali tablók, IKT tananyagok, sokszöglapokból összerakható testépítő készlet.

A digitális kultúra tanítását segítő felszerelések és taneszközök: komplett, multimédiás oktatásra alkalmas (mikrofonos fejhallgatóval ellátott) számítógépek (1 terem) megfelelő perifériákkal (pl. monitor, billentyűzet, egér), nyomtató, operációs rendszerek, irodai, levelező és böngésző programcsomagok, vírusirtó programok, oktató programok, tabletek, laptopok.

A természettudomány, biológia és a földrajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök: terepasztal, oktató filmek, közetgyűjtemény, falitérképek Magyarországról és az egyes kontinensekről, nagyító, növényi, állati és emberi modellek, csontváz, mikroszkóp, oktatótáblák, oktató filmek, digitális programok.

A fizika tanítását segítő felszerelések és taneszközök. mechanikai készlet, elektromos tanulói kísérleti eszközök, fénytani készlet és egyéb modellek, tanári és tanulói kísérletekhez szükséges eszközök, oktató filmek, oktató táblák, digitális taneszközök, lézeres fényforrás tanulói készlethez, fémtálcák.

Az ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök: zenehallgatási anyagok, CD-n, ritmuskészséget fejlesztő hangszerek, eszközök, elektromos zongora, CD lejátszó,

A kémia tanítását segítő felszerelések és taneszközök: periódusos rendszer és egyéb oktató táblák, táblázatok, tanári és tanulói kísérletekhez szükséges eszközök, anyagok, megfelelő biztonsági leírásokkal.

A felső tagozatos vizuális kultúra tanítását segítő felszerelések és taneszközök: táblai körző, vonalzó, demonstrációs testek, fali tablók, rajzeszközök az egyes technikák bemutatásához, oktatásához, használatához. Digitális oktató tananyagok.

A felső tagozatos technika és tervezés tanítását segítő felszerelések és taneszközök: KRESZ – és elsősegélynyújtási anyagok, eszközök.

A felső tagozatos testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök (az alsó tagozatén túl): magasugrómérce, magasugróléc, súlygolyók, tornaszekrény, gyűrű, kézilabdák, szivacsbála, röplabdák, pingpong ütők, kézi súlyzók, egyensúlyozó félgömb, minigát, tányérbója, hajítólabda, TRX kötél, kettlebell.

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A tanulók erkölcsi nevelése.
Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- A tanulók értelmi nevelése.
Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.
- A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.
Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
- A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.
Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
- A tanulók akarati nevelése.
Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
- A tanulók nemzeti nevelése.
A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.
- A tanulók állampolgári nevelése.
Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.
- A tanulók munkára nevelése.
Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.
- A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

2.2.1. Iskolánk kiemelt pedagógiai és oktatási területei és a kulcskompetenciák fejlesztésének kapcsolata

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

Beépülnek az egyes tanulási területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;

Alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;

Témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka része.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az

iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai, mérlegelő gondolkodás az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a

tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkozik – elsősorban a védőnő szakmai segítségével - a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és távolabbi környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi

intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény – életkoruknak megfelelően - biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése. Ennek érdekében nagyobb teret kap az aktív tanulás, az egyénre szabott tanulási lehetőségek megteremtése, a differenciált tanulásszervezés, a tanulói együttműködésen

alapuló módszerek alkalmazása és a lehetőségekhez képest a multidiszciplináris órák és a team-tanítás alkalmazása.

Az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljaiként kerültek meghatározásra a kulcskompetenciák fejlesztése, melyek olyan kompetenciák kialakítását, megerősítését jelentik, amelyekre „minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához”.

A NAT-ban meghatározott kulcskompetenciák a következők:

Kommunikációs kompetenciák:

anyanyelvi és idegen nyelvi

A kommunikációs kompetenciák magukban foglalják a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését és értelmezését, megőrzését és közvetítését szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban), valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és a társas életben, a munkában és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában.

Anyanyelvünk kiemelkedő szerepet játszik felnövekvő diákjaink személyiségének, gondolkodásmódjának fejlesztésében. Elősegíti a nemzeti kultúra megmaradását és fejlődését. Ebből következik, hogy az iskolai nevelésben-oktatásban alapvető szerepe van. Az anyanyelvi képzés átszövi a teljes oktatási-nevelési folyamatot. Keretében mindazokat az ismereteket tudatosítjuk, rendszerezzük és fejlesztjük, amelyeket a diák az iskolában és az iskolán kívül megszerzett. Az anyanyelvi képzés meghatározóan hat a többi tantárgy tanítására és elsajátításának színvonalára. A különböző ismeretek tanításának-tanulásának szintje pedig visszahat az anyanyelvi képzés eredményességére. Ezért az anyanyelvi nevelésnek – sajátos jelleggel – minden tárgyban jelen kell lennie.

Az anyanyelvi nevelés alapvető feladata az értelmes, kifejező beszéd, a biztos szövegértés, illetve szövegalkotási kompetencia, az eredményes kommunikáció az olvasás és írás igényes használatának, az ehhez szükséges képességeknek a fejlesztése.

Az alsó tagozatban a fejlesztés kiemelt területei között szerepel az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtése: a biztonságos szó- és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával.

A tanulási kudarcok, az értés- meg nem értés gazdaságtalan időráfordításai alapvetően a magyar nyelv alapos ismeretének hiányából adódnak. Arra kell törekedni, hogy az olvasás értékeit és hasznát ismerjék meg a tanulók. A pedagógusok feladata az igényességre nevelés, az olvasás előtérbe helyezése a túlzott televíziózással, videózással és internetezéssel szemben.

A felső tagozaton az önálló szövegfeldolgozás, szövegértés erősítése valamennyi tantárgy keretén belül kapjon kiemelt szerepet.

Feladatunk még, hogy hozzájáruljunk az írásbeli és szóbeli képességek színvonalának emeléséhez, hogy írásban és szóban is képesek legyenek a diákok önmagukat pontosan kifejezni. Az értő olvasás segítségével pedig tudományos ismeretek megszerzését kívánjuk elősegíteni. Továbbra is feladatunk a kulturált viselkedés, a nyelvhasználat erősítése, hogy tudjanak boldogulni a munka világában, tudjanak önállóan és csapatban hatékonyan dolgozni.

Fontos feladatunk, hogy tanulóink ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, törekedjenek az anyanyelv védelmére, tudjanak egymással kulturált párbeszédet, vitát folytatni. Nemzetünk kulturális hagyományait ismerjék, értsék és tiszteljék, kötődjenek azokhoz.

Az olvasási szokások erősítése érdekében könyvtári órákat tartunk a magyar órák keretében tanévenként legalább két alkalommal minden osztályban.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az élő idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek – valós, a gyakorlatban is alkalmazható nyelvtudás elérésével az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, a személyes és társas kompetencia, valamint más kultúrák megértése. Erre építve pedig nyitot-

tabbá, megértőbbé, érdeklődőbbé és tájékozottabbá válnak. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése, írásképesség és közvetítő készség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.

Az Európai Unió tagállamaként még fontosabb az idegen nyelvek tanítása és tanulása. Idegen nyelveket ismerni nem csupán praktikus okok miatt fontos. A nyelv egy nép identitásának kifejezése, így ha megtanulunk egy idegen nyelvet, automatikusan közelebb kerülünk az adott nyelvet beszélő emberek kultúrájához, nyitottabbak leszünk a világra.

Oktató-nevelő munkánkban mi is arra törekszünk, hogy tanulóinknak olyan biztos alapot adjunk általános iskolai tanulmányaik során, amire építhetnek a későbbiekben. A nyelvtanulás hatékonyan fejleszti a tanulási és gondolkodási stratégiák beépülését a tanulók tanulási kompetenciájába.

A nyelvi fejlődés érdekében elengedhetetlen a tanórán kívüli tevékenységekre is építeni a nyelvtanításban, ezzel élővé és megfoghatóvá téve a nyelvtanulási célokat.

A hatékony, intenzív nyelvtanulás alapvetően gyakorlás kérdése – szókincsbővítés, nyelvtan biztos használatának elsajátítása - stb. Ahhoz, hogy tanulóink az általános iskolai tanulmányaik végére biztos alap-nyelvtudáshoz jussanak, minél többször használniuk kell a nyelvet. Ennek érdekében első osztálytól tanítjuk az angol nyelvet egyre emelkedő óraszámban. A nyelvtanulás a magasabb létszámú osztályokban csoportbontásban történik. Így több lehetőség van az intenzív gyakorlásra és az idegen nyelven való megszólalásra. Az ötödik évfolyamtól kezdődően angoltól képességek szerint alakítunk csoportokat. Szakköri keretben második idegen nyelvként német vagy francia nyelvet is oktatunk a felső tagozaton.

A gyengébb képességű, lemaradó tanulók számára egyéni fejlesztést biztosítunk.

Lényeges szempont, cél a nyelvoktatási módszerek adott körülmények és lehetőségek közötti fejlesztése, terjesztése, hozzáférhetővé tétele, a bevált módszerek és a nyelvoktatással kapcsolatos tapasztalatok közzététele.

A pályázatírás lehetőségeit kihasználva minél több szemléltető és segédanyagot szerzünk be a tanítási formák változatosabbá tétele érdekében.

Matematikai gondolkodási kompetencia

A matematikai kompetencia kialakításához elengedhetetlen az olyan meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzunk.

Társadalmunk gyors technikai fejlődése, a gyors változások az alkalmazásképes tudást igénylik minden embertől.

A matematika oktatása során a legfontosabb, hogy felkészítsük tanulóinkat a mindennapi problémáinak megoldására a matematikai gondolkodás segítségével.

Így kiemelt feladatunk a biztos számolási készség kialakítása, problémahelyzetekben a logikus pontos, kreatív, mérlegelő, stratégiai és rendszerező gondolkodás fejlesztése.

A gyakorlati problémákra matematikai megoldások keresése, adatgyűjtés, feldolgozás, grafikonok, táblázatok készítése, értelmezése, elemzése.

Az alkalmazható tudásra való felkészítés.

Alsó tagozaton az elemi számolási készség elsajátítása és a logikus gondolkodás fejlesztése zajlik, sok szemléltetéssel, gyakorlati példákkal, úgy hogy egy megértett, jól működtethető ismeretrendszert alapozzanak meg.

Alapvető módszerként törekszünk arra, hogy egy a valóságon alapuló, személyes, cselekvő tapasztalatszerzés, amely a különböző érzékszervek bevonásával, mozgással, valamint szemléletükben és matematikai tartalmukban egyaránt változatos eszközök használatával, játékokkal valósuljon meg.

Fontos a tanulók egyéni szintjének, adottságainak, képességeinek megfelelő differenciálása.

A felső tagozaton az 5-6. osztályban még részben az alsó tagozat módszereivel folytatjuk az oktatást. Fő módszerként továbbra is a felfedeztetés, a konkrét tevékenységből, játékból, hétköznapi szituációból fakadó indukciót alkalmazzuk.

A matematikai fogalmak kialakítása és az elvonatkoztatási készségek fejlesztése a legtöbb gyermeknél csak 7-8. osztályban válik lehetővé.

A problémamegoldás során az egyszerű problémák felfedezésére, megfogalmazására és a mindennapi életből vett szöveges problémák matematikai szempontú értelmezésére fektetünk hangsúlyt.

A természettudományi, a digitális technológiai és a gazdasági ismeretek tanulási-tanítási tartalmakban való megjelenése lehetővé teszi a matematika alkalmazhatóságának, hasznosságának bemutatását.

Fejlesztjük a tanulók készségeit a matematikai kommunikáció terén is. A matematikai kifejezések helyes használatára, a fogalmak értelmezésére, megmagyarázására, gyakorlati helyzetekben való jó alkalmazására törekedünk, valamint hogy ismereteiket összefoglalva is tudják prezentálni.

A matematikai fejlesztő játékok és a számítógép, illetve más digitális eszközök mellett szeretnénk a tanulókat megismertetni olyan matematikai szoftverekkel, amelyek a matematikai tudást és a digitális kompetenciákat együtt fejlesztik.

A matematika és a magyar anyanyelvi és kommunikációs készségek fejlesztése nem csak a matematika és a magyar órák feladata. Ennek a két alapkompétenciának a fejlesztésére minden tanítási helyzetben és tanítási órán adódik lehetőség.

A matematika iránt érdeklődő és tehetséges gyermekeinket versenyeken szerepeltetjük, amelyet felkészítés előz meg. (pl. Varga Tamás és Zrínyi Ilona matematika versenyek).

A matematikát iskolánkban a felső tagozaton emelt szinten oktatjuk.

Matematikai, természettudományi és technológiai kompetenciák

A **Matematikai, természettudományi és technológiai kompetencia** az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelöli, amelynek megfelelő szintje lehetővé teszi, hogy megfelelő ismeretek és módszerek felhasználásával leírjuk és magyarázzuk a természet jelenségeit és folyamatait, bizonyos feltételek mellett előre jelezve azok várható kimenetelét is. Segít abban, hogy megismerjük, illetve megértsük természetes és mesterséges, szűkebb és tágabb környezetünket, és ennek megfelelően irányítsuk cselekedeteinket. Alapvető szerepet játszik a tudományos és technológiai műveltség kialakításában. A technológiai kompetencia ennek a tudásnak az alkotó alkalmazása az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében. A **természettudományi és technológiai** kompetencia magában foglalja a fenntarthatóság, azaz a természettel hosszú távon is összhangban álló társadalom feltételeinek ismeretét, és az annak formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség elfogadását.

E kompetencia kialakítása érdekében építenünk kell a gyerekek kíváncsiságára, a problémák tapasztalati úton történő megragadására, felismerésére. Fejlesztünk kell a nyitott szemmel járást, amikor a gyermek nemcsak elfogadja, megszokja a körülöttük lévő dolgokat, hanem kutatja azok hátterét, és igyekszik megérteni működésüket.

Alsó tagozaton az életkorból és a fejlesztési feladatokból következően biztosítjuk, hogy a tanuló cselekvő tapasztalatszerzés útján elemi szinten sajátítsa el a természettudományos ismeretszerzés alapvető módszereit. A tanulási folyamat során az ismeretszerző módszerek elsajátításán keresztül a megismerési képességek fejlesztése a fő célunk, az ismeretanyag pedig az ezek megtanulását, gyakorlását szolgáló eszköz.

Felső tagozaton törekszünk az élményszerű, a tanuló gondolkodásához, problémáihoz közel álló, gyakorlatorientált azaz kontextusalapú tananyag-feldolgozásra, mert az ismeretek rendszerezésével zárul. A gyakorlati jellegű tevékenységre, megfigyelésre, tapasztalásra tesszük a fő hangsúlyt.

Igyekszünk megismertetni tanulóinkat a mindennapi életben hasznosítható természettudományos tudással, amelynek révén a mindennapi életükben előforduló egyszerűbb problémákat is meg tudják oldani, és kialakuljanak bennük az értő, felelős döntéshozás képessége.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (információs és kommunikációs technológia, a továbbiakban IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; digitális tartalomalkotás- és megosztás, továbbá kommunikációs együttműködés az interneten keresztül.

Az informatika átszövi egész életünket, az információ társadalmi szerepe megnőtt, ezáltal felértékelődött az információszerzés képessége. Az egyén érdeke, hogy időben hozzájusson munkájához, életvitele alakításához szükséges információkhoz, képes legyen azokat céljának megfelelően feldolgozni és alkalmazni. Ehhez el kell sajátítania a megfelelő – technikai fejlődéssel lépést tartó - információszerzési, feldolgozási, adattárolási, szervezési és átadási technikákat.

Fő célunk tehát az információs társadalomban otthonosan mozgó, az információt munkája során felhasználni és létrehozni tudó ember képzése, hogy a tanulóink a digitális kompetenciák és a problémamegoldás képességének fejlesztése során, a megfelelő szintű és biztonságos eszközhasználat gyakorlásával, problémaorientált feladatmegoldási módszereket sajátítsanak el. Ebben a nevelési-oktatási szakaszban fontos célkitűzésünk, hogy a hétköznapi életből vett feladatok mellett a többi tantárgy tanulása során felbukkanó problémák is előkerüljenek.

Ennek eléréséhez fontos, hogy a tanulók folyamatos sikerélményben részesüljenek, mert különben áttörhetetlen idegenkedés alakulhat ki a modern információs eszközökkel szemben. Ebből következik, hogy a digitális kultúra tanulása nem lehet öncélú - tanítása során a felhasználási lehetőségekre, a lehetséges alkalmazásokra mindig rá kell mutatnunk, s a tanulók elé ilyen komplex feladatokat kell kitűzni, és meg kell teremteni a tantárgyak közötti átmeneteket, kompetenciákat is. A különböző tudományterületek, tevékenységek ma már feltételezik a gép készség szintű használatát, vagyis a géphasználat nem cél, hanem eszköz jellegű legyen. Az ismeretátadó és számonkérő pedagógus az ismeretek közötti eligazodást segítő, tanácsadó, az információt értékelni, abban kételkedni tudó tanulók nevelőjévé váljon. A tanulókat fel kell készíteni a problémamegoldó gondolkodásra, mint a feladatmegoldás magasabb szintjére. A leírt készségek elsajátítása akkor igazán eredményes, ha lehetőség szerint már az általános iskola alsó tagozatában elkezdődik a munka, ezért iskolánkban a harmadik osztályban kezdődik a digitális kultúra tantárgy oktatása heti 1 órában, végig a nyolcadik osztályig. A digitális kompetencia fejlesztését szolgálhatják más tantárgyak feladatai, amennyiben géphasználatot (alkalmazás, internet), vagy csak egyszerűen problémamegoldó gondolkodást, kreativitást igényelnek.

Az iskolai könyvtárban is elhelyezünk számítógépeket, amelyek a gyerekek rendelkezésére állnak, ezért kiemelt feladat a könyvtár és az informatika, internethasználat szorosabb együttműködése. A tanórákat egészítik ki a szakköri foglalkozások, a versenyekre való felkészítés.

A tanulás kompetenciái

Az aktív tanulásnak nagy szerepe van vagyis a tanulóknak a tanulási tevékenységekben történő részvétele nagyon fontos. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve a hatékony gazdálkodást az idővel és az információval. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, a képességek együttesére támaszkodó készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza: tanulási és képzési folyamataiban, otthon, valamint a munkában egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást.

Az alsó tagozaton már elkezdődik az a munka, amely során a gyerekek megtanulnak önálló ismeretszerzésre, tanulásra. Ennek egyik legfontosabb alapja az értő olvasás. A házi feladatok elkészítéséhez, a későbbi önálló tanuláshoz nyújtanak mintát, segítséget a napközis foglalkozások. Az 5-6. évfolyamon folyó oktatás keretében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanulók önálló tanulására.

Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott **személyes és társas kapcsolati kompetenciák** a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, segíti az egyéni, családi, közösségi, nemzeti, nemzetiségi identitástudat és történeti tudat kialakítását továbbá – ha szükséges – képes a konfliktusok megoldására.

A normakövető magatartás és a társadalmi felelősségvállalás megalapozása, a szabadság és felelősség, valamint az alapvető jogok és kötelességek egyensúlyának megismertetésére törekszünk. További célunk a jogrendszer mindennapi élettel való összefüggéseinek értelmezése, a jogérvényesülés területeinek és az érdekérvényesítés lehetőségeinek feltárása, valamint az alkotmányosságon alapuló politikai kultúra ismérveinek és jelentőségének megértése, mely így a tanuló szocializációjának szerves részévé válik.

Az társas, kapcsolati kompetencia lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben, váljunk nyitottá a velünk élő nemzetiségek, vallási közösségek, a szomszéd és a rokon népek, valamint a világ többi népének kultúrája, az egyetemes értékek iránt is.

Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. Ez tudást, kreativitást, újításra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében terveket készít és valósít meg. Alapját képezi

azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

A művészet alapvető emberi szükséglet, a művészi alkotás pedig az ember legősibb kifejezési módja, amelyben a kreativitás az önkifejezés és kulturális tudatosság alapvetően megjelenik. Ehhez a kompetenciához kapcsolódó eredményes készségfejlesztés tanári vezetéssel, a tanár és a tanuló együttműködését igénylő, élményt jelentő, aktív alkotó tevékenységen keresztül valósítható meg.

Az **Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság** és kifejezőkészség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média segítségével, különösen az irodalomban, a zenei anyanyelvünkben, mely általános műveltségünk megalapozásának és nemzeti azonosságtudatunknak fontos tényezője- a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

A tanuló belső világának érzelmi gazdagsága pozitívan hat a gondolkodás, a kreativitás, az emlékezőtehetség képességeire.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek a művészeti nevelés területén az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség, az önkifejezés a nemzeti és európai kulturális örökség megőrzésére irányuló igény, az esztétikum igénye a mindennapokban.

Tanulóink színvonalas műsorokkal szerepelnek iskolai, városi és civil szervezetek által szervezett rendezvényeken.

A Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek. Összekötik a műveltségterületek bevezetőit és fejlesztési feladatait: énkép, önismeret; hon- és népismeret; európai azonosságtudat - egyetemes kultúra; aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés; gazdasági nevelés; környezettudatosságra nevelés; a tanulás tanítása; testi és lelki egészség; felkészülés a felnőttlét szerepeire.

2.2.2. A közösségfejlesztéssel és az együttműködéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, osztályfőnöki órákhoz tanórán kívüli tevékenységekhez, napközi, tanulószoba, szakkörök, fenntarthatósági programok, sportkörök, diákönkormányzat és önköltséges formában kirándulások, erdei iskolák, táborok) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.
- Az önkormányzás képességének kialakítása.
A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.
A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást. A tanulók a közösség felkészítését a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók integrált nevelésére.

A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az ösztönző elemeket, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk. Tanulmányi és munkaerőköls támogatása.

A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását, kezdeményezését, lehetőségek szerinti tapasztalatszerzését biztosítják.

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak. A kooperatív együttműködés fejlesztése, ezen belül az empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség fejlesztése.

Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.

Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek (foglalkozások, szervezetek) segítik:

Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőire, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat az 5-8. osztályokban megválasztott küldöttekből áll. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti. A diákok demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében diákköröket hozhatnak létre a jogszabályok betartása mellett.

Feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

- A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.
- A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

Napközi otthon

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően, az iskolában tanítási napokon a tanítási órák után felügyelettel együtt 17, igény esetén 18 óráig, délutáni időszakban az 1-4. évfolyamon napközi otthon működik. A napközi otthon az iskolai nevelés-oktatás szerves részeként hozzájárul a tanulói személyiség sokoldalú fejlesztéséhez, az egészséges életmód kialakításához, a gyermekek érzelmi életének gazdagításához. Családias légkörével helyes közösségi szellemre szoktat. Alapvető feladata, hogy segítse a tanulók mindennapos felkészülését a tanítási órákra. Tanulási technikákat, módszereket nyújt és gyakoroltat. Segíti a lemaradókat, utat mutat a tehetségeseknek. Hozzájárul a tanulók mindennapos testmozgásához, mindennapos művészeti neveléséhez, valamint a gyermekek kulturális és szociális fejlődéséhez. A napi háromszori étkezés (tízórai, ebéd, uzsonna) biztosítása minden tanuló egészséges táplálkozását segíti elő. Az étkezéseknél különös gondot fordítunk a helyes étkezési kultúra kialakítására. A rászoruló, nehéz anyagi helyzetben lévő, hátrányos helyzetű tanulók esetében létfontosságú az étkezések biztosítása. A napközis foglalkozások keretében a pedagógusok tervezése, szervezése, ellenőrzése mellett játékos mozgásra, sportolásra, kézműves, tánc, zenei foglalkozásokra, kulturális (mese, vers olvasása, megbeszélése) foglalkozásokra, tanulószobai foglalkozásokra (írásbeli, lehetőség szerint szóbeli házi feladat elkészítése) kerül sor. A napközis csoportok lehetőség szerint egy-egy osztályhoz, évfolyamhoz igazodnak.

Diákétkeztetés

Minden tanulónk számára biztosítunk – igény esetén – napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) vagy csak ebédet (menza). Az iskolai diákétkeztetés megszervezése a települési önkormányzat feladata.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az alsó tagozaton az osztályokhoz rendeltén, a felső tagozaton pedig az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó, fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások segítik.

Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató, fejlesztő a versenyekre való felkészítésekre pedig tehetséggondozó órákat szervezünk.

Az 5-8. évfolyamon matematikából, magyarból, angol nyelvből, igény és finanszírozott órakeret esetén más tantárgyból is évfolyamonként hetente differenciált tehetséggondozó és felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokat tartunk.

- **Iskolai sportkör**

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkörben szervezett tömegsport foglalkozások a mindennapos tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítják a diákok testmozgását, testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre. Tömegsport foglalkozást szervezünk az alsó és a felső tagozaton egyaránt. Igény és finanszírozott órakeret esetén több sportköri foglalkozás is szervezhető.

- **Szakkörök, énekkar**

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését, érdeklődési területén való elmélyülését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészi, technikai, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indítását – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola tantárgyfelosztása rögzíti.

- **Gyógytestnevelés**

A szakorvosi vizsgálat alapján kiszűrt tanulók számára a gyógytestnevelési foglalkozásokon való részvétel kötelező. Számukra ez beleszámít a mindennapos testnevelés foglalkozások teljesítésébe. A gyógytestnevelési foglalkozásokat gyógytestnevelő szakember végezheti, és a foglalkozásokat az elektronikus naplóban rögzíti.

- **Tanulószoza (felső tagozat)**

Az iskola tanulószobai foglalkozást biztosít a felső tagozatos tanulók számára, szülői, tanuló igény esetén. A tanórai vagy házi feladataikat hiányosan, hanyagul elkészítő, bukásveszélynek kitett, valamint a tananyagot kellően el nem sajátító tanulók az igazgató döntése és a szülővel történt egyeztetés mellett kötelezhetők a tanulószobai foglalkozásokon való részvételre.

- **Versenyek, vetélkedők, bemutatók**

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli (körzeti, megyei, országos) versenyeken

való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik. Évente egy alkalommal kulturális gálát, bemutatót rendezünk a szülők, érdeklődők részére, melynek központi eleme első osztályosaink bemutatkozó műsora. Az adott tanév versenyének listáját az iskolai munkaterv rögzíti.

▪ **Tanulmányi kirándulások**

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal fakultatív, önköltséges tanulmányi kirándulást szerveznek. A határon túli történelmi emlékhelyek és a most is ott élő magyarság megismertetése céljából „Határtalanul” kirándulást szervezünk pályázati támogatás esetén. A program fakultatív, megvalósításához szülői, alapítványi, pályázati vagy más forrásra is szükség van.

▪ **Erdei iskola, tábor**

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai vagy ahhoz hasonló foglalkozások, melyeken főleg több tantárgyhoz kötődő téma feldolgozása történik. Tervezzük, hogy minden tanulónk általános iskolai tanulmányai alatt kétszer alsó tagozaton 3. vagy 4. osztályban és a felső tagozaton a 6. évfolyamon eljusson erdei iskolába, táborba. Az erdei iskola, tábor legfeljebb egy hét hosszúságú lehet. A program fakultatív, önköltséges, megvalósításához szülői, alapítványi, pályázati vagy más forrásra is szükség van.

▪ **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás**

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Ezen foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár, illetve tanítási időn túl szervezett – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

▪ **Szabadidős foglalkozások**

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és

múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

- **Iskolai könyvtár.**

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti. A könyvtár hagyományos (pl. polcokon elhelyezett könyvek) és új (pl. internet) eszközeivel egyaránt igyekszik tanulóinkat az információszerzés régi és modern formáira megtanítani. Az önálló ismeretszerzéssel együtt mindig értékeket is nyújt, ellenőrzött módon közvetíti a gyermekek és az ifjúság számára az emberek által napjainkig felhalmozott tudás tárházát, és az abban való eligazodást szakszerűen segíti. Az iskolai könyvtár szakképzett könyvtáros irányítása alatt működik. Az iskola folyamatosan fejleszti a könyvtári állományt anyagi lehetőségei alapján.

- **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.**

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

- **Hit- és erkölcsstan oktatás.**

Az iskolában Magyarországon törvényesen bejegyzett egyházak órarendbe épített hit- és erkölcsstan oktatást szervezhetnek a jogszabályokban rögzített módon. Az egyházak ilyen oktatásban való részvételi szándékukat jelzik az iskola vezetőjének. Az iskola ezzel kapcsolatos szervezési feladatait jogszabályok részletesen szabályozzák.

2.3. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Az általános iskolaköteles megszervezni a tanuló heti kötelező óraszámát és az osztályok engedélyezett heti időkeret különbözete terhére a tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, a beilleszkedési, tanulási nehézség, magatartási rendellenességgel diagnosztizált tanulók számára, differenciált fejlesztést biztosító egy–három fős foglalkozásokat. Tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként legalább további heti egy-egy óra biztosított az osztályok 6. mellékletben meghatározott időkerete felett.

Nkt 2011. évi CXCV. 27.§ (5)

Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Alkalmazási terület:

- az iskola valamennyi tanulója (felismerése bizonyos szakaszában),
- a kiválasztott tanulók (fejlesztés szakaszában)

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
A tanulási kudarcnak kitett tanulók felismerése	képességek felmérése iskolába lépéskor (szükség esetén DIFER); képességek felmérése az iskoláztatás folyamán; (szükség esetén szakember segítségével)	pedagógus, fejlesztő pedagógus, pszichológus	tanév eleje
	megfigyelés	tanító, szaktanár, osztályfőnök	folyamatos
	Dokumentumelemzés (a tanulók iskolai tevékenységeinek áttekintése)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév eleje, illetve közben
	beszélgetés (gyerekkel, szülővel)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	folyamatos

	a tanulók tanulási szokásainak felmérése beszélgetéssel, kérdőívvel	tanító, szaktanár, osztályfőnök	első félév
Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (iskolán belül)	egyéni (képesség) fejlesztés (sajátos nevelési igényű tanuló esetén fejlesztési terv alapján)	pedagógus, gyógy-pedagógus	folyamatos
	differentiált tanórávezetés	minden pedagógus	folyamatos
	korrepetálás	érintett pedagógus, korrepetálást vezető pedagógus	folyamatos
	napközi, tanulószoba	napközis nevelő, tanulószoba vezető	folyamatos
	előkészítő évfolyam (az első osztály sikertelen elvégzése esetén az első osztály megismétlése)	tanító	tanév vége
	mentesítés bizonyos tárgyak, illetve értékelési módszerek alól	igazgató, tanító, szaktanár	tanév eleje, illetve folyamatos
	tanulásmódszertan, tanulás tanítása	osztályfőnök vagy a más pedagógus	tanév eleje, illetve folyamatos
	tréning (tanulástechnika, koncentráció stb.)	pedagógus	folyamatos

A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (iskolán kívül)	a tanulási zavarokkal küzdő tanulók speciális szakemberekhez történő irányítása (Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Balatonalmádi Tagintézménye, Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottság)	tanító, szaktanár, osztályfőnök, igazgatóhelyettes	folyamatos
A fejlesztés hatékonysága, értékelés	tesztek újrafelvétele	pedagógus	tanév vége
	dokumentumelemzés (a tanuló iskolai produktumainak célirányos áttekintése)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév vége
	megfigyelés	tanító, szaktanár, osztályfőnök	folyamatos, illetve tanév vége
	tanulmányi eredmények elemzése	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév vége
	beszélgetés (gyerekkel, szülővel)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév vége

2.3.1. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

2.3.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók (BTMN)

(BTMN): beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottnan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,

BTMN nehézséggel küzdő tanulók fejlesztésével összefüggő pedagógiai feladatok

Célunk a tanuló képességeinek fokozatos kibontakoztatása az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevétele mellett.

Olyan szemléletváltásra törekszünk, melynek lényege az emberi „másság” elfogadása, az iskolarendszer részének tekintése, az egyéni és a többségi érdek figyelembe vételével.

Személyes példamutatással is neveljük a befogadásra, segítőkészségre, toleranciára, az emberi jogok tiszteletben tartására, a hagyománytisztelőre.

A problémahelyzetek súlyosságának megfelelően keressük a kapcsolatot és együttműködünk a szülőkkel, fejlesztő-, gyógypedagógussal, orvossal, pszichológussal, más szakemberrel a szükséges eszközök, módszerek alkalmazásában a tanuló fejlesztése során.

Célunk, hogy pedagógusaink, tanulóink legyenek nyitottak más népek, kultúrák, szokások iránt oktató- nevelő munkájukban.

Szeretnénk megértetni tanulóinkkal a testi és lelki egészség harmóniájának fontosságát.

Tanulókat érintő tevékenységünk

Prevenció

A gyermekekre történő odafigyelés: szűrés, felmérés, vizsgálat kezdeményezése, szakvélemények elemzése.

Folyamatos kapcsolattartás a város óvodáival, a rászoruló gyermekek problémájának esetleges nyomon követése/ korai felismerése, diagnosztizálása, korrekciós feladatok oktató-nevelő munkába történő időben történő beépítése érdekében.

Tanév eleji felmérések alkalmával osztály szintű/tantárgyi felzárkóztató programok készítése a tanmenetekben.

Folyamatos együttműködés probléma esetén a vizsgálatok lebonyolításában a szakértői bizottsággal.

Különleges gondozásba vétel esetén kompetens szakemberek (gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, iskolapszichológus, speciális szakember) segítségével együttműködve a fejlesztés tervezése és végzése

Felzárkóztatás

Korrepetálás, kompenzáló nevelés, fejlesztés-, terápia-, egyéni bánásmód, differenciálás biztosítása.

Az osztályfőnök, szaktanárok támogató, segítségnyújtó szerepe fokozott.

Az órai munkában megnő a differenciálás különböző módszereinek szerepe.

A tanítók, szaktanárok tanmenetüket kiegészítve felzárkóztatási tervet készítenek. Három hónap eltelte után újrazvizsgálják/mérik a tanuló helyzetének alakulását, fejlődését. Szükség szerint folytatva a fejlesztést.

Valamennyi tantárgyat oktató pedagógusnak feladata a saját szakterületén az általános és speciális tanulási módszerek, technikák megismertetése a tanulókkal, valamint a szülők bevonása a helyes módszerek elsajátítása, az otthoni foglalkozás érdekében.

Ezek területei:

- a) célszerű tanulási sorrend,
- b) az írásbeliek és a szóbeli feladatok egymásutánisága,
- c) a könnyebb és nehezebb feladatok egymásra épülése,
- d) a helyes verbális tanulási technika elsajátítása, stb.

Magatartási problémák esetén a különleges figyelem fordítása a közösségi és baráti kapcsolatok alakítására, a közösségi életben való részvételre.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi óvodával, szakszolgálattal, szociális szolgálattal, védőnői szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató órák;
- a napközi otthon;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- a családlátogatások;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.

2.3.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Integrált nevelés céljai, feladatai, eszközei, eljárásai iskolánkban

„Sokan feltételezik, hogy az egyenrangúság magában foglalja azt is, hogy mindenki éppen olyan, mint a másik, vagyis, hogy az egyenrangúság azonosságot tételez fel. Azonban az egyenlőség és az egyenrangúság követelése valójában éppen ennek az ellenkezőjét tartalmazza: azt, hogy legyen az emberek között bármennyi különbség, egyik sem használhatja fel a másikat

céljai eléréséhez, hogy minden emberi létezés önmaga célját jelenti. Ez azonban annyit tesz, hogy mindenkinek, nemének és saját népének tagjaként, szabadságában áll különös individualitásának kibontakoztatása. Az egyenrangúságban nem a különbségek tagadása foglaltatik benne, hanem azok legtokéletesebb megvalósításának lehetősége.”

(Eric From)

Speciális tevékenységünkkel összefüggő pedagógiai célok:

Az iskola a különleges gondozásra a sajátos nevelési igényű, ép értelmű, beszéd fogyatékos, tanulási zavarral (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia miatt), valamint magatartás, figyelem aktivitás problémákkal küzdő és ép értelmű autista gyermekek szakszerű fejlesztését oktatását, képzését biztosítja teljes integráció formájában.

A különleges gondozáshoz, a rehabilitációs célú foglalkoztatáshoz való jogot a köznevelési törvény határozza meg, szabályozza.

A különleges gondozáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételekkel az intézménynek rendelkeznie kell.

A sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekeket Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján lehet felvenni az iskola tanulói közé.

A funkcionális analfabetizmust, mint reális veszélyt érzékelve, a pedagógiai eszközök széles skáláját alkalmazzuk ennek elkerülése érdekében.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása

Az egészséges, és a sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelésével intézményünk többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Felkészülünk arra, hogy sérült, fogyatékkal élő, sajátos nevelési szükségletű tanulók nevelését-oktatását is felvállaljuk. Az együttnevelés nem pusztán együttlétet jelent, hanem együttes cselekvés. Az együttes életmód, a közös tanulás - kölcsönös kapcsolatokat alakít ki a tanulók közösségekben, és természetessé teszi a sérült tanulók jelenlétét a tanulók közösségekben. A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Az intézmény által integrált, befogadott SNI tanulók köre

Intézményünk olyan SNI-s gyermekek együttnevelését, befogadását vállalja, akik Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottság szakértői véleménye

alapján a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók: beszédfigyatekos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők.

Az intézménybe kerüléskor történő vizsgálatok

A gyógypedagógus különböző eszközökkel a tanulási képességeket méri, és ez alapján meghatározza a taníthatóság szintjét, a fejlesztés-felzárkóztatás módját, irányát. Az iskolába kerüléskor történő vizsgálatok nem szakvélemény céljából készülnek, tehát, sem az iskola, sem a szülő azt máshol fel nem használhatja. Az adatvédelmi rendelkezések alapján a felvételt nem nyert tanulókról készült felmérések megsemmisítésre kerülnek. A bekerült tanulók vizsgálati eredményei az egyéni fejlesztési terv kiindulási alapját, illetve a későbbi mérések összehasonlíthatóságának dokumentumait képezik. A gyerekek személyi anyagába bekerülnek a szakértői határozatok, szakvélemények másolatai is.

Az iskolába felvett tanuló gondviselőjével egyeztetünk, amely tartalmazza a család és az intézmény nevelési, fejlesztési igényeit, céljait. Esetleges megállapodás része az egyéni fejlesztési tervnek, melynek megvalósulását tanévenként a szülővel közösen értékeljük.

Az intézménybe kerüléskor történő vizsgálatok rendje

Első szakasz:

- Anamnézis felvétele a szülővel
- Képességvizsgálat (1 alkalom) Tanulási képességek felmérése, pedagógiai felmérés

Második szakasz:

- Családi háttér vizsgálata (1 alkalom)
- Családtörténet, iskolai pályafutás, együttműködési készség felmérése

Osztály / v. csoport / v. tanulói csoport szervezés elvei / v. csoportszervezési szabályok:

A teljes körű befogadásra, integrációra törekszünk, ezért a tanulókat elsősorban nem elkülönített osztályokban, csoportban, hanem a többi tanulóval együtt neveljük-oktatjuk. Az SNI-s tanulók valamennyi tanórát együtt töltik, együtt tanulnak az osztálytársaikkal. Külön foglalkozást – egyéni vagy csoportos foglalkozást csak a rehabilitációs, vagy fejlesztőfoglalkozások alkalmával szervezünk a számukra. Figyelmünk kiterjed arra is, hogy osztályonként két-három

olyan tanuló legyen csak, akik különleges bánásmódot igényelnek, hogy minden tanuló megkapja a képességének kibontakozásához szükséges tanítói, tanári figyelmet, útmutatást.

Az intézmény által nyújtott pedagógiai többlétszolgáltatások jellemzői, formái

- A sajátos nevelési igényű tanulók tanórai munkájának a megszervezésekor és a tantervi követelmények meghatározásakor figyelembe vesszük a tanulók speciális akadályozottságát, sérülését.
- Foglalkozásokat szervezünk a számukra, tanórán belül illetve tanórán kívül, egyéni és / vagy kiscsoportos formában.
- Az iskola által nyújtott további támogatások a szakvélemény előírása alapján:
 - Egyéni haladási tempó biztosítása
 - Differenciált feladat kiadása
 - Hosszabb felkészülési idő biztosítása
 - Segédeszközök használata
 - Mentés egyes tantárgyak / tananyagrészek értékelése és minősítése alól
 - A tanuló képességéhez és tudásszintjéhez alkalmazkodó ismétlő-rendszerű foglalkozások
 - Felmentés egyes beszámolási formák alól, Pl. írásbeli felelet helyett szóbeli számonkérés.
- Felzárkóztatás
- Társas kapcsolatok kialakításának bátorítása. Az osztályközösségen belüli helyzetük, beilleszkedésük figyelemmel kísérése, a peremhelyzet elkerülése érdekében
- Az önállóság erősítése, az önálló tanulási módszerek megtanítása, szorgalmazása.
- Énképük, önképük pozitív oldalainak az erősítése
- Méltányos elbírálásban részesítjük, ha kell, és önmagukhoz viszonyítjuk a fejlődésüket, a teljesítményüket
- Az integrációt, inklúziót értő és elfogadó szülői attitűd kialakítása. Szülői foglalkozások, találkozások szervezése

SNI pedagógiánk

Kapcsolatközpontú, mert önmagunkkal, családukkal, barátaikkal, ismerős és ismeretlen embertársainkkal, az élő és élettelen környezetünkkel való kapcsolatunk minősége meghatározza egész életünket. A betűkkel, számokkal, különböző tudományok ismeretanyagával való kapcsolatteremtés mellett legalább olyan fontosnak tartjuk az emberi közösségi viszonyulások tanulását. A beilleszkedési problémákkal küzdő gyermek jóval személyfüggőbb társainál, fejlődése sokszor megtörik az iskola, mint intézmény elvárásain, mivel alapproblémáinak egyike, hogy nehezen viseli az átlagra kidolgozott szabályokat. Ezért nem képes „normál” létszámú közösségben, normális kapcsolatok kialakítására. Emiatt értékelődik fel annak a pedagógusnak a szerepe, akivel – sokszor megmagyarázhatatlan okból, egymást „kiválasztva” – képes együttműködni, tanulni. Kettejük kapcsolatának minősége alapvetően meghatározza a gyerek tanulmányi előmenetelét, szocializálódásának fokát, akár egész életpályáját.

Gyermekeközpontú, mert az iskola tanárainál „alkalmazási feltétel” a mély és tapasztalatokon nyugvó gyermekismeret, mivel ez a legfontosabb feltétele a sikeres pedagógiai munkának. Törekszünk a fejlesztési tervek, tantárgyi programok kidolgozásakor a lehető legteljesebb mértékben figyelembe venni az egyéni sajátosságokat. Ez nem jelenti viszont azt, hogy a mindenki számára elsajátítandó ismeretek, szabályok megtanítása háttérbe szorul. Az igazi gyermekeközpontúság, azaz a gyermek érdekeit tiszteletben tartó pedagógia megkívánja a tanároktól az alkalmazkodás képességének kialakítását.

Tanárközpontú, mert lehetőséget ad arra, hogy az iskolában tanító pedagógusok teljes személyiségüket, szakmai eszköztárukat használhassák munkájuk során. Legfontosabb pedagógiai terápiás eszköznek magát a tanári személyiséget tartjuk. Természetesen ez kiegyensúlyozott, felkészült felnőtt munkatársakat igényel. Ebben az iskola, mint intézmény segíti a pedagógust, megteremti a sikeres munkához szükséges feltételeket, biztosítja a jogi és egzisztenciális háttérrel, azaz nem a tanár van az iskoláért, hanem fordítva.

Szabad, mert a szabadságot alapvető fontosságúnak tartjuk az egészséges személyiség kialakulásához. Hisszük, hogy az életkori sajátosságok figyelembevételével kialakított szabad nevelési közeg képes egyedül a szabadosságot elkerülő, valódi demokráciát megteremteni ké-

pes, autonóm személyiségek felnövekedéséhez. Az iskola működésében, szervezeti felépítésében, pedagógiájában a szabadság, mint lehetőség jelenik meg, azaz a tanárok, gyerekek, családok annyira élnek vele, amennyire arra képesek. Ez fokozott felelősséggel és figyelemmel jár minden egyes résztvevő számára, de úgy gondoljuk, hogy ez a tanulási folyamat legalább olyan fontos, mint a konkrét tananyag megtanítása.

Kiscsoportos, mert az egyéni fejlesztés mellett kiemelt szerepet kap a tudatos közösségépítés. A közoktatás periferiájára került gyerekeknek általában alapvető önértékelési, kapcsolati, kommunikációs problémái vannak a sorozatos iskolai kudarcok következtében. Sikeres integrációjuk elképzelhetetlen e problémák megoldása nélkül. Emellett tanulási zavarai is hatékonyabban kezelhetők egy érzelmi biztonságot nyújtó, elfogadó közösségben. Elképzeléseink szerint a kiscsoport 2-8 főt jelent, de lehetőséget kell teremteni a csoportszerveződés során ennél kisebb „sejtek” kialakulására is.

Családközpontú, mert csak a család bevonásával lehet igazi integrációt megvalósítani. Az iskolai kudarcok kialakulásának hátterében sokszor állnak megoldatlan családi problémák. Ezek gondozása nélkül szinte lehetetlen a gyerek sikeres fejlesztése. A rossz szociális helyzetű, iskolázatlan, gyenge érdekérvényesítő képességgel bíró szülő is nagyobb sikerrel vonható be gyereke iskolai életébe, ha a szokásosnál jóval nagyobb teret kap a részvételre. A közös programok, feladatok, a tudatosan formált szülői kör szakszerű családgondozással, terápiával gyors eredményeket hozhat. Vállalniuk kell a szülői közösségben való aktív szerepvállalást, rendszeres részvételt a közös programokon.

A pedagógussal, illetve az őt támogató szakemberekkel való folyamatos együttműködés, közös felelősségvállalás eredményezheti gyermekeik hosszú távú fejlődését.

Komplex, mert együttműködésre törekszik más szakterületek képviselőivel, intézményekkel. Szükséges az iskolai tanulási és/vagy beilleszkedési problémák komplex megközelítése, megoldása. Ha csak egy szakterület nézőpontjából kínálunk megoldást, részsikereket érhetünk csak el. Ezért a csoportot tanító pedagógus munkáját gyógypedagógus, szükség esetén pszichológus, segíti. Igény szerint konkrét terápiás, tanácsadó munkával, illetve folyamatos konzultációs lehetőséggel mind a pedagógus mind a szülők számára. Ennek megszervezése az iskola feladata.

Az iskolában folyó SNI pedagógiai munka irányelvei

A „sajátos nevelési igényű” gyűjtőfogalom alá soroltak csoportjában nem határozhatók meg egységes jellemző jegyek. Az egyes állapotok a tünetek/ tünet együttesek komplexitásától függően a funkciógyengeségtől a komplex személyiség-, illetve általános tanulási zavarig terjedhetnek.

Ezek lehetnek:

- az olvasás, írás, számolás elsajátításának és képességének deficitjei,
- az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítmény béli elmaradás,
- súlyos figyelemzavar, fejletlen önirányítás, gyenge önértékelés, hiperaktivitás,
- iskolai feladatok iránti közömbösség, érdektelenség, elutasítás,
- fokozott fáradékonyság, nyugtalanság, érzékenység,
- a tanulási nehézség okozta súlyos magatartási zavarok.

Ez döntően meghatározza mind a követelmények, fejlesztési célok, az értékelés, mind a pedagógiai módszerek alapelveit, amelyek a következők:

- a pontos diagnózis és a fejlesztési szempontok, módszerek megfogalmazása, dokumentálása,
- mentális gondozás, állandó személyes tanári jelenlét, elfogadó, támogató, de következetesen szabálykövető légkör,
- korrekciós-kompenzáló-terápiás módszerekkel irányított tanulási folyamat,
- az egyéni speciális nevelési igények szakszerű kielégítése,
- méltányos számonkérés, értékelés (az egyéni képességek, lehetőségek és a követelmények közötti összhang)

Ezen feladatok hatékony és eredményes megvalósítása megköveteli, hogy:

- tanárok, fejlesztőpedagógusok, gyógypedagógus alapos, tapasztalatokon nyugvó gyermek-, és problémaismerettel rendelkezzenek,
- szemléletük és pedagógiai eszköztáruk összhangban álljon az iskola pedagógia programjában leírtakkal,
- vállalják a hagyományos oktatáshoz képest több időt igénylő megbeszéléseket, szupervíziót, továbbképzést.

A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs célú ellátása

A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket az iskolák a pedagógiai programok és helyi tantervek kialakításakor veszik figyelembe.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

A habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

- a) A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő nevelési-oktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú habilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.
- b) A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teheti szükségessé.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

- a) részképesség zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- b) Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- c) A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.

- d) Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- e) Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- a) A fogyatékoság típusa, súlyossága.
- b) A fogyatékoság kialakulásának, felismerésének, diagnosztizálásának ideje.
- c) A sajátos nevelési igényű tanuló
 - a) életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,
 - b) képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei.
- d) A társadalmi integráció kívánalmai: az egyéni tanulási utak megtervezése és biztosítása, továbbtanulás, pályaválasztás, a lehető legönállóbb életvitelre történő felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket meg kell jeleníteni:

- a) az intézmény pedagógiai programjában,
- b) a helyi tantervben
- c) a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban,
- d) az egyéni fejlesztési tervben.

A fogyatékoság típusának megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus kompetenciája:

1. a programok, programcsomagok összeállítása,
2. a habilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés, osztálytermen belüli megsegítés
3. közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő habilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket beépítettük

a helyi tantervben szereplő tantárgyak tematikus egységeihez, tanmenetekhez kapcsolódó egyéni fejlesztési tervekbe.

A szükséges pedagógiai feltételek

A normál tanterv mellett tankönyvek, tanulási segédletek, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai **eszközök**.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges **kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki**

- a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
- egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

gyógypedagógus az együttműködés során

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését; tájékoztatja a tanuló tanárait a szakvéleményben foglaltakról,
- a pedagógusok jelzései alapján a tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat a megfelelő szakszolgálathoz irányítja oly módon, hogy ehhez a dokumentációkat is segíti kitölteni,
- javaslatot tesz a fogyatékosság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;

- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.
- prevenciós feladatot lát el, óvónői vélemények és a Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottság mérési eredményei alapján, tájékoztatja a leendő osztályfőnököket azokról a gyerekekről, akik már óvodában részképesség-zavarokkal küszködtek, tanulási zavar veszélyeztetettek.
- a védőnőktől és az óvónőktől kapott információk ill. a szakszolgálat szakvéleménye alapján már a kezdeteknél odafigyelünk azokra a gyermekekre, akik szociális háttérük, családi vagy más körülményük miatt potenciálisan veszélyeztetettek. Ők a beilleszkedés során több törődést kapnak.
- az első osztály tanulásképeség vizsgálata különböző módszerekkel, annak érdekében, hogy a tanulási zavar veszélyeztetettségre minél előbb fény derüljön és a megfelelő szakszolgálatokhoz tudjuk irányítani.
- vezeti a SNI igényű tanulók dokumentációit, figyeli szakvélemények érvényességének határidejét, kéri a kontroll vizsgálatokat.

A SNI tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok háttérében részképesség zavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, az iskolai teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy a felsoroltak halmozott előfordulása áll fenn. Nem határozhatunk meg egységes jellemző jegyeket; az egyes állapotok a tünetek/tünetegyüttesek komplexitásától függően a funkciógyengeségtől a komplex személyiség-, illetve általános tanulási zavarig terjedhetnek. A percepció bázis többdimenziós érintettsége miatt az olvasás, írás, számolás elsajátításában különböző súlyosságú akadályt jelent, az enyhe zavartól egészen a funkcióképtelenségig.

A részképesség-zavarok körébe az iskolai teljesítmények – elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) – elsajátításának nehézségei, a képességek deficitje, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünet-

együttese tartozik. Jellemző, hogy az adott részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás mutatkozik, valamint teljesítményszóródás mutatható ki az intelligenciafaktorok, a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között. A részképesség-zavarok tüneteit mutató tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejeződik ki.

A kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar megléte esetén az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni, az általánosnál sokkal több cselekvéses tanulási helyzetet igényel. Azok a tanulók, akik súlyos figyelemzavaruk (helyzetidegenség, hibás-hiányos helyzetfelismerés) vagy fejletlen önirányítás, gyenge önértékelési képesség miatt nem tudnak a tanulási szituációba beilleszkedni, állandó személyes kontrollra, megerősítésre szorulnak.

Míg a részképesség zavarok gyakran ép érzékszervek esetén is az érzékszervi fogyatékosság (gyengén látás, enyhe nagyothallás) látszatát kelthetik, addig a hiperaktivitás, a nyugtalanság, a túlmozgások, a figyelemzavar előfordulásakor a tanulók általánosan gyenge képességűnek, értelmi fogyatékosnak tűnhetnek.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének, érési lelassulásának jelei a tanulási, magatartási zavar tüneteit mutató tanulóknál az alábbiak:

- általában érzékenyebbek a meteorológiai változásokra,
- fáradékonyabbak az átlagnál, nehezen tűrik a zajokat, nehezen viselik el a várakozási feszültséget,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat.

A fejlesztés alapelvei

A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógus, szükség esetén pszichológus közreműködését igényli, ezért iskolánkban az alapellátás részét képezi az egyéni fejlesztés, terápia. A tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történik.

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően érvényesítjük a számonkérési, értékelési, esetleg – indokolt esetben, a Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

A részképesség-zavar tüneteit mutató tanuló egyéni fejlesztése, külön oktatása intenzív terápiás céllal szervezett átmeneti formának tekintjük.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- a kudarctűrő képesség növelése,
- az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai

Diszlexia – az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

Jellemzői

- a hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége
- hiányos fonológiai tudatosság: nehezített a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége
- értelmes és értelmetlen szavak helyes/hibás olvasásának különbözősége
- gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása
- rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál
- írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre
- vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,
- a rövid távú emlékezet,
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
- a testséma biztonságának kialakítása,

- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel,
- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával,
- speciális olvasástanítási program alkalmazása,
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

Diszortográfia

- a helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együtt járástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak

Jellemzői:

- a centrális auditív feldolgozás, a fonéma-feldolgozás zavara,
- beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngéesség mentén),
- helyesírási hibák halmozódása,
- a tollbamondás utáni írás hibái.

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfőnöknek megfelelő helyesírási képességét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

A fejlesztés feladata:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése,
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

Diszgráfia – az írás grafomotoros jellemzőinek zavara

Jellemzői

- csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép,
- szaggatott betűalakítás és betűkötések,
- rossz csukló, -kéz,- ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség,
- egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák,
- kialakulatlan kézdominancia,
- lassú tempójú írás, központosítás, hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetűk közé,
- továbbá: fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondat szerkezet, helyesírás).

A fejlesztés célja:

A specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő írás készséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a vizuo-motoros koordináció fejlesztése,
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés),
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
- sikertudat kialakítása

Diszkalkulia

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:

- a szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei,
- a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,

- a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara,
- a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai,
- helyiérték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei,
- szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya,
- számértékek szimbólikus funkciójának értelmezési nehézségei,
- mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége,
- számjegyekre vonatkozó lexikai hibák,
- komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái,
- gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége,
- figyelemzavar.

A fejlesztés célja:

A specifikus számolási zavar esetén a fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
- matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása,
- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,

- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,
- a diszkalkúlia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,
- az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása

A kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitással, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői

- szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani,
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni,
- az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók,
- motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb.),
- megkezdett tevékenység befejezetlensége,
- ingersorozatok hibás kivitelezése,
- tantárgyi alulteljesítés (főként, nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban),
- én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek.

A fejlesztés célja

- a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

A fejlesztés feladatai

- team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,
- speciális figyelem-tréning,
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- fokozott egyéni bánásmód,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- motiválás, sikerélmény biztosítása.

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a szocio-adaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. Minthogy a magatartásjellemzőkben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek háttérében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

A fejlesztés célja

- a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés feladata a fejlesztési cél alá rendelt szempontok figyelembevételével történik. Eszközei lehetnek:

- kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása,
- pszichoterápia,
- a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása,
- önértékelési képesség fejlesztése,
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

Ellenőrzés, értékelés, minősítés

Iskolánk speciális nevelési feladata megkívánja, hogy az osztályozás-értékelés módját a sajátos nevelési igényekhez igazítsuk. A más fogyatékoság kategóriájába sorolt tanulók számára a hagyományos minősítő/szelektáló értékelési elv az iskolai kudarc megélésének legbiztosabb módja. Az átlagra kialakított követelményszint, számonkérési módszerek, osztályzási technikák nem segítik a részképesség-zavar megszűnését vagy az önértékelési problémák megoldását.

A tanulók értékelési, minősítési rendszerének kialakításakor a következő nézőpontok szempontjait vettük figyelembe:

- törvényi előírások, kötelezettségek,
- szülői elvárások, sokszor ellentmondásos igények,
- saját szakmai meggyőződésünk.

Ezek számbavétele alapján rendszerünk az alábbi alapelvekre épül:

- az iskolák közötti átjárhatóság biztosítása,
- méltányosság, azaz az egyéni képességek figyelembevételé,
- folyamatos fejlesztő, segítő ellenőrzés, értékelés.

A folyamatos ellenőrzés, értékelés azt jelenti, hogy diagnosztikai céllal nemcsak a fejlesztés kezdetén ellenőrizzük, értékeljük a gyermeket, hanem a tanítás-tanulás során az ismeretek, a készségek, képességek, pszichikus funkciók alakulását folyamatosan megfigyeljük, és a kapott adatok (megfigyelt tények) alapján újra és újra diagnosztizálunk. A vizsgálat eredménye, a folyamat szemmel tartása dönti el, hogy az az út, amelyen járunk, helyes, adekvát vagy korrekciós változtatás szükséges.

A fejlesztő, segítő ellenőrzés, értékelés az előzővel egyenrangú, a két típus szoros együttműködtetése lehet a záloga csak annak, hogy a gyermek számára az időben való segítségnyújtás, az aktuális terápia nem maradhat el.

A lezáró, minősítő ellenőrzés, értékelés jelentősége kisebb a mi esetünkben, hisz az összegző tudás mérésének inkább a pedagógiai szakaszok végén van funkciója.

A nevelési-oktatási folyamat egészébe illesztve tartjuk érvényesnek a helyzetfeltárás–fejlesztés–eredmények megállapítása összefüggésre építő három értékelési típust.

- **Diagnosztikus értékelés:** Az iskolába kerüléskor a tanulókat felmérjük. Ez a tanulási és/vagy magatartási zavaraink diagnosztizálását, tantárgyi ismereteiket, illetve elmaradásaik szintjének megállapítását jelenti. Az információk alapján készülnek el az egyéni fejlesztési tervek, melyek alapjaiban határozzák meg az iskolában folyó pedagógiai munkát. A tantárgyi felmérések minden tanév elején megismétlődnek, ami az adott állapot megismerése mellett az előző tanév munkájának kontrollját is jelenti.
- **Formatív értékelés:** Célja a tanév közben a tanulási/viselkedési hibák és nehézségek, illetve eredmények feltárása, a visszajelzés lehetőségének megteremtése. Ez a tanulók és a szülők felé folyamatos szóbeli tájékoztatást jelent az osztálytanítók részéről. Ezt egészíti ki, foglalja össze a félév és év végi írásos szöveges értékelés az első és második évfolyamon, amely kiterjed a tantárgyi előrehaladásra, egyéni fejlesztések alakulására és a személyiség

állapotváltozásának folyamatára. Az értékelés e formája nem az osztályzás eszköze, nem fejezhető ki érdemjeggyel. A tanuló önértékelési képességének kialakítását, az önkorrekcióhoz való ösztönzést hivatott elősegíteni. Az osztálytanítóknak és szaktanároknak lehetőségük van egyéb értékelési formák alkalmazására amennyiben ez összhangban áll az itt leírtakkal, és a tantestület elfogadja.

- Szummatív értékelés: Célja az adott tanulási szakasz eredményeinek mérése, összegzése, lezárása, érdemjegyek kialakítása. Az egyes tantárgyak sajátos követelményrendszere, mérési szempontjai, illetve a tanulók képességei határozzák meg ennek formáját. A törvény lehetőséget ad a számonkérés-osztályzás méltányossá tételéhez: osztályzás alóli felmentés, szóbeli beszámoló, osztályismétlés elkerülése, stb. Egyéni megítélés kérdése az ezek igénybevételének mérlegelése.

Mindezek alapján az érdemjegyek használatának kérdésében nem térünk el a hagyományos iskolai rendszertől, de törekszünk arra, hogy az ezzel járó negatív jelenségeket (szorongás, túlzó elvárások, büntetési eszköz, stb.) elkerüljük.

A terápiás fejlesztés csak akkor lehet hatékony, ha ismerjük minden gyermek képesség-struktúráját, feltérképezzük speciális szükségleteit, és ezekhez igazítjuk a tanítás-tanulás stratégiáját és taktikáját.

Mindig a folyamatban azt kell vizsgálnunk, hogy milyen a gyermek önmagához mért fejlődése. Ezt a fejlődést értékeljük és minősítjük.

Akkor vagyunk igazságosak és tisztességesek, ha úgy differenciáljuk a feladatadást, a segítségnyújtást, hogy minden gyermek arányos erőfeszítéssel sikeres teljesítményt produkálhasson.

A siker megélésének öröme, a kompetenciaélmény a gyermek számára a legnagyobb, legfontosabb motivációs bázis, amely további kiindulópontja az eredményes együtt munkálkodásnak.

A NAT alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

A helyi tanterv elkészítésénél a NAT-ban foglaltakat tekintettük irányadónak, de az egyes tanulási területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődéséhez próbáljuk igazítani.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlásokat a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesítjük.

Programunk kiemelten kezeli az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladat minden tanítási területen, tantárgynál megjelenik.

Magyar nyelv és irodalom, dráma és színház:

Anyanyelv és irodalom területén az első évfolyam két tanévre meghosszabbítható, kiegészítve a testséma fejlesztéssel, vizuomotoros koordinációfejlesztéssel, helyes ejtés, grafomotoros fejlesztéssel, fonémahallás fejlesztéssel, hang betűegyeztetési gyakorlatokkal, verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztésével, memoriterekkel.

A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése is a Magyar nyelv és irodalom tanulási terület fejlesztési feladatai között kap kiemelt szerepet.

Számonkérési formák, a szakértői bizottság javaslata alapján, és/vagy az igazgató határozata szerint: minimum tantárgyi követelmények számonkérése, egye-egy tantárgyrész értékelés alóli felmentése, több felkészülési idő biztosítása, segédeszköz használata, szóbeli feleletek előnyben részesítése, helyesírás értékelése alóli felmentés, az írásbeli feladatok szóbeli instrukciókkal való támogatása.

A felmentett tanuló köteles a magyar nyelvtan órákon részt venni, az elméleti tananyagból a követelményeket teljesíteni

Matematika:

Szükséges és lehetséges differenciálni a tartalmak és tevékenységek szintjén egyaránt. A tartalmi differenciálás megnyilvánulhat a feladatok mennyiségében, a feladatok minőségében és a kivitelezés módjában. A tevékenységek szintje is különböző lehet. Lehet elvontan, verbális szinten megoldani a feladatokat, de ugyanazok a feladatok megoldhatók eszközökkel, a cselekvés szintjén. Differenciálni lehet segítségnyújtással is. Segíthetjük a tanulást eszközök biztosításával, az eszközök használatának segítségével, a feladat megismétlésével, a feladatok algoritmizálásával, mintaadással, analógia alkalmazásával és célirányos kérdésekkel.

Számonkérési formák, a szakértői bizottság javaslata alapján, és/vagy az igazgató határozata szerint: minimum tantárgyi követelmények számonkérése, egye-egy tantárgyrész értékelés alóli felmentése, több felkészülési idő biztosítása, segédeszköz használata az írásbeli feladatok szóbeli instrukciókkal való támogatása.

A diszkalkuliás tanulóknál gyakran előfordul súlyos képességzavar illetve valamelyik képesség hiánya. Ezeket a problémákat nem lehet kizárólag a tanítási órák keretei között orvosolni. Ilyen esetekben szükség van külön habilitációs foglalkozásokra, ahol célirányos fejlesztési terv alapján egyéni fejlesztéssel lehet korrigálni és/vagy kompenzálni a képességzavarokat és hiányokat.

Idegen nyelvek:

A differenciálás a tanítás minden részében megjelenik, s ezáltal tekintettel vagyunk az egyéni sajátosságokra, képességekre. Az értékelés során elsősorban a tanuló egyéni fejlődését, motivációját, a nyelvtanulásra irányuló akaratát kell értékelnünk, s az értékeléssel a további nyelvtanulásukat kell segítenünk.

Az pszichés zavarral küzdő tanulók esetében a nyelvtani anyag többségének elsajátítása implicit módon történik, azaz nem magát a nyelvtani szabály megtanulásának hangsúlyozása a cél, hanem a nyelvtani szerkezetet használtatjuk szöveggörnyezetben. Az idegen nyelvi kommunikáció során – a nagyszámú ismétlés révén – a tanuló automatikusan elsajátítja, majd alkalmazza a nyelvet vezérlő különböző szintű szabályokat. A nyelvi kompetencia kialakítása érdekében változatos interakciókban folyamatosan fejlesztjük a tanulók hallási észlelését, hallás utáni szövegértését, célzott és tartós figyelmét, elsősorban verbális emlékezetét és beszédkésztségét. A sikeres kommunikáció érdekében hosszabb időkeretre, folyamatos ismétlésre, gyakorlásra, játékos keretek között történő, cselekvéshez kötött megvalósításra, egyéni megerősítésre, helyzetgyakorlatokra van szükség.

Számonkérési formák, a szakértői bizottság javaslata alapján, és/vagy az igazgató határozata szerint: minimum tantárgyi követelmények számonkérése, egye-egy tantárgyrész értékelés alóli felmentése, több felkészülési idő biztosítása, segédeszköz használata, szóbeli feleletek előnyben részesítése, helyesírás értékelése alóli felmentés, az írásbeli feladatok szóbeli instrukciókkal való támogatása

Vizuális kultúra:

A tantárgy jelentős szerepet vállal a kulcskompetenciák fejlesztésében is. A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók ismeretsajátítási folyamataiban az egyénre szabott motiváción kívül jelentős szerephez jut a motoros tanulás, a tevékenységbe ágyazott kognitív fejlesztés. A különféle materiákkal, eszközökkel végzett tevékenységek során szerzett mozgásos és kognitív tapasztalatok transzfer hatásként érvényre juthatnak a közismereti tantárgyaknál is.

A vizuális kultúra tantárgy alkalmat kínál az pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók tehetséggondozására, amellyel pozitív énképüket, társadalmi integrációjukat erősíti, és támogatja a társadalmi esélyegszőségesség megnyilvánulásait. A Művészetek tanulási területen belül az vizuális észlelés fejlesztésének is kiemelt szerepe van.

Ének-zene

A sajátos nevelési igényű tanulók számára kiemelt szerepe van a zenei befogadáshoz szükséges képességek erősítésének, a zeneművekben való tájékozódást segítő zenei képességek (emlékezet, koncentráció, fantázia) fejlesztésének, a belső hallás képességének az egyénhez igazított legoptimálisabb erősítésének változatos és játékos gyakorlatok segítségével

A Művészetek tanulási területen belül az akusztikus észlelés fejlesztésének is kiemelt szerepe van.

Testnevelés

A testnevelés tantárgy célja, hogy tanulóink megismerjék a fizikailag aktív életmód élethosszig tartó jótékony hatásait és mozgásműveltségüket olyan szintre fejlesszék, hogy alkalmassá váljanak a hatékony mozgásos cselekvéstanulásra, az önálló testedzésre.

Első évfolyamban a szenzomotoros és kognitív elemek összehangolása révén preventív mozgásfejlesztés, illetve a természetes mozgásformák kombinációinak differenciált felépítése válsul meg. Második évfolyamtól a sportági jellegű előkészítő mozgásformáknak, ötödik évfolyamtól pedig a sportágspecifikus mozgásformáknak az elsajátítása történik. Ezáltal tud kialakulni az a mozgásos cselekvési biztonság, amely a hétköznapi tevékenységek, illetve a munkavégzés során alkalmazott mozdulatsorok könnyed megvalósításához szükséges.

A mindnapos testnevelés kiemelt célja, hogy a diákok életkoruknak és testi adottságuknak megfelelően fejlesszék motorikus képességeiket, valamint képessé váljanak hosszú távon edzettségi szintjük tudatos befolyásolására.

A tantárgy tanítása során lehetővé válik, hogy a tanulók a testnevelés és a sport eszközeivel fejlesszék önismeretüket, alakítsanak ki szabálykövető magatartásmintákat, fejlesszék társas-közösségi kapcsolataikat és stressztűrő, stresszkezelő képességüket.

A felső tagozat végére váljanak képessé egy labdajátékban vagy egyéb szabadidős mozgásformában önálló szervezéssel, szabálykövető és sportszerű magatartással társaikkal együtt játszani, valamint legalább egy úszásnemben tanuljanak meg úszni.

(forrás: Dr. Hamar Pál, Czirják György, Kövesdi Orsolya (2020): Útmutató a testnevelés tantárgy tanításához a 2020-ban kiadott Testnevelési alaptanterv és kerettantervek alapján. Tantantervi és módszertani útmutató füzetek. Eszterházy Károly Egyetem, Eger.)

Természettudományos tantárgyak

Az egyszerű, elemi környezeti, földrajzi ismeretek átadása az általános és a speciális képességek fejlesztésére, a specifikumokra figyelve történik, fejlesztési célokat, feladatokat is hordoz. Ezek közül a legfontosabbak: a gondolkodási funkciók fejlesztése, a rövid és a hosszú távú

figyelem és emlékezet fejlesztése, biztos tájékozódás megteremtése a közvetlen térben, a síkban, a jelek, a szimbólumok világában. A tanulási szokások megerősítésével teremtdik meg a lehetősége a térképek, információhordozók használatának, a tankönyv, a feladatlap, munkalap használatának. A célok eléréséhez a tantárgy sajátos fejlesztési feladatok révén járul hozzá. Ilyen feladat a hétköznapi életben felhasználható földrajzi-környezeti tudás elemeinek elsajátítása, folyamatos gyarapítása, a világgazdaság működésének a napi életünkre gyakorolt hatásainak elemzése példák segítségével.

Számonkérési formák, a szakértői bizottság javaslata alapján,és/vagy az igazgató határozata szerint: minimum tantárgyi követelmények számonkérése, egye-egy tantárgyrész értékelés alóli felmentése, több felkészülési idő biztosítása, segédeszköz használata, szóbeli feleletek előnyben részesítése, az írásbeli feladatok szóbeli instrukciókkal való támogatása

Történelem, állampolgári ismeretek, hon- és népismeret:

A fejlesztési feladatok közül fókuszba kerül a cselekvés szintjén a megkülönböztetés-azonosítás-összehasonlítás képességének, az algoritmusok felismerésének, az elvonatkoztatás és általánosítás képességének a fejlesztése. A tantárgy a tanulásszervezési eljárások, módszerek megválasztásával támogatja a kommunikációs készségek és képességek fejlesztését, az elfogadó és elutasító attitűd felismerését és megkülönböztetését, a kritikai és a történelmi gondolkodás kialakítását, a térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztését, az ismeretszerzéshez kapcsolódó eszközök adekvát használatát. A tudás elsajátításában központi szerepet kapnak az anyanyelvi kommunikáció; a digitális illetékesség; a hatékony, önálló tanulás; és a szociális és állampolgári kulcskompetenciák.

Számonkérési formák, a szakértői bizottság javaslata alapján,és/vagy az igazgató határozata szerint: minimum tantárgyi követelmények számonkérése, egye-egy tantárgyrész értékelés alóli felmentése, több felkészülési idő biztosítása, segédeszköz használata, szóbeli feleletek előnyben részesítése, az írásbeli feladatok szóbeli instrukciókkal való támogatása.

Digitális kultúra, technika és tervezés

A tantárgyak kiemelt fejlesztési feladatai közé tartozik a gondolkodási funkciók, műveletek fejlesztése, a problémafelismerő, a tervező, alakító, konstruáló képesség fejlesztése, a kíváncsiság, motiváltság ébrentartása, az informatikai ismeretek elsajátítása. A cselekvőképesség fejlesztése, az önellátás kialakítása érdekében a fejlesztés a megfelelő technikák elsajátítására fókuszál, a motorikus képességek fejlesztését állítva a középpontba. A munkához való helyes

viszonyulás kialakításához szükség van az akaraterő, kitartás tudatos fejlesztésére, a reális én-kép, önismeret kialakítására. Támogatni-segíteni kell a tanulókat a távlati lehetőségeik felismerésében, az önfejlesztő magatartás elfogadásában és gyakorlásában is.

Azoknál a tanulóknál, akiknél a sajátos nevelési igény oka a hiperaktivitás, a figyelemzavar, indokolt a korszerű, rugalmas szervezeti keretek és módszerek előtérbe helyezése a helyi tanterv készítésénél.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes tanulási területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

Kiemelt szerepet kap az Énkép és önismeret, a Kommunikációs kultúra, a Testi és lelki egészség.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulóink fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől.

Legfontosabb pedagógiai folyamataink jellemzői

Az iskola, a NAT-ra épülő, kiadott kerettantervet beépíti helyi tantervként a Pedagógiai Programba.

Az alapképességek (olvasás, írás, számolás, iskolai magatartás) elsajátításának biztosítása:

A tanulók az 1-4. évfolyamokon, életkori sajátosságaiknak megfelelően- találkoznak először tudományos igényű ismeretekkel, a legfontosabb magatartási és viselkedési normákkal, értékekkel. Információt szereznek szűkebb és tágabb környezetükről, elemi összefüggésekkel ismerkednek meg, megtanulják megkülönböztetni a lényegest a lényegtelenről. A tanulás folyamatát nem egyszerűen befogadásnak tekintjük. Tudomásul vesszük, hogy a tanulásnak nem egyetlen színtere az iskola, ezért a külső lehetőségeket tudatosan beépítjük pedagógiai tevékenységünkbe, és folyamatosan törekszünk a nemkívánatos hatások erejének csökkentésére.

Az indulási hátrányok csökkentése, az esélyegyenlőség biztosítása:

1. A gyógypedagógiai irányelv érvényesítése annak biztosítását szolgálja, hogy:

- a SNI tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl,
- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg,
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is terjedjen ki,

- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé.

2. Ennek érvényesítése érdekében meghatározza:

- a kerettantervi tartalmak és követelmények módosítási lehetőségeit,
- a tartalmak kijelölésekor egyes területek elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit,
- a sérült képességek rehabilitációs célú korrekciójának területeit,
- a nevelés, oktatás és fejlesztésszokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.

3. Az irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) történő nevelésére, oktatására.

2.3.4. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, együttműködést tételez fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása, differenciált tanórai munka
- Tehetséggondozó szakkörök, felkészítés középiskolai tanulmányokra
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre, továbbtanulásra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik fejlődésükről
- Versenyeztetés: tantárgyakhoz köthető, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.
- a nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása,
- az iskolai sportkör, a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.

2.4. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok:

- A nevelők, a szülők és a tanulók személyes kapcsolatainak folyamatos fenntartása egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében, de a koordináló szerep és az egyes kimutatások elkészítésének feladata az ifjúságvédelmi feladatokat összefogó igazgatóhelyetteseké.
- Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítését, koordinálását az alsó és felső tagozaton az igazgatóhelyettesek látják el. A gyermek- és ifjúságvédelem területén alapvető feladat, hogy koordinálja a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen: A tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak, családlátogatásokon, esetmegbeszéléseken való részvétel a veszélyeztető okok feltárása érdekében, a veszélyeztető okok megléte esetén a gyermekjóléti szolgálat (Gondos Panni Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat) értesítése, a tevékenységének segítése, ifjúságvédelemmel kapcsolatos kimutatások elkészítése, tájékoztatás nyújtása a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.
- Az iskola gyermekvédelmi tevékenység három fő feladata: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, megszüntetése.
- A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén: fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit, meg kell keresni a problémák okait, segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához, jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.
- A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes: szakszolgálattal, gyermekjóléti szolgálattal, polgármesteri hivatallal, gyermekorvossal, védőnővel, továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal. Intézményünk együttműködési megállapodást kötött az iskolai szociális segítő tevékenység működéséről a Gondos

Panni Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálattal. A szociális segítő tevékenység többek között a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, a fejlődésüket veszélyeztető helyzetekelhárítása, a gyermeki kötelezettségek teljesítésének támogatása érdekét szolgálja.

- Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:
 - a felzárkóztató foglalkozások,
 - a tehetséggondozó foglalkozások,
 - az indulási hátrányok csökkentése,
 - a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
 - a pályaválasztás segítése,
 - a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
 - egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
 - a családi életre történő nevelés,
 - a napközis foglalkozások,
 - az iskolai étkezési lehetőségek,
 - az egészségügyi szűrővizsgálatok,
 - a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidői programok),
 - a szülőkkel való együttműködés,
 - tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.
 - szülőknek szóló programok a gyermekek aktuális nevelési problémáiról

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a napközi otthon;
- az egyéni foglalkozások;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató órák;
- a napközi otthon;
- a diákétkeztetés;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek felügyelet mellett történő egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- a családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, valamint az osztályfőnökök összehangolt tevékenysége;
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott önkormányzati támogatás igénylésének segítése;
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcs-, illetve alapkompeticenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,

- a tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

2.5. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzatot segítő pedagógus és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer iskolagyűlésen, valamint a diákönkormányzat ülésén, a diákönkormányzatot segítő pedagógus legalább negyedévente egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az intézményi tanáccsal.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.
- A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.
- Az intézmény biztosítja a nyilvánosságot.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A pedagógusok és a szülők együttműködésének formái:

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója tanév elején a szülői munkaközösség választmányi ülésén,
- az osztályfőnökök az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

Családlátogatás.

A gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében. Személyiségi jogokhoz fűződő okok miatt csak nagyon indokolt esetben alkalmazzuk.

Szülői értekezlet.

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatója felé.

Fogadó óra.

A szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Írásbeli tájékoztató.

A szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról az intézményben használt KRÉTA rendszeren keresztül.

A szülői értekezletek és a fogadó órák időpontját az iskolai munkaterv határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével.

A szülők részéről - a sikerebb nevelőmunka segítéséhez - az alábbi közreműködési formákban kérjük aktív közreműködésüket:

- együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését,
- a gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését,
- a gyermekek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását,
- aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken és rendezvényeken,
- nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését,
- véleménynyilvánítást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatosan,
- szponzori, szervező segítségnyújtást.

Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:

- család, gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek (Gondos Panni Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat),
- rendőrség ifjúságvédelmi felelőse, iskolarendőr (Balatonalmádi Rendőrkapitányság),
- gyámhatóság,
- szakmai szolgáltató szervezetek (Székesfehérvári Pedagógiai Oktatási Központ),
- szakszolgálatok (Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottsága, illetve Balatonalmádi Tagintézménye),
- iskola-egészségügy (iskolaorvos és védőnő, iskolafogorvos),
- kulturális és sportszervezetek,
- civil szervezetek.

2.6. Iskolai egészségnevelési program

2.6.1. Legfontosabb célkitűzéseink:

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt.
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat.
- Ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket és azok veszélyeit.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket.
- Alakítsunk ki igényt az egészséges és tiszta környezet iránt.
- Egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása
- Testmozgás fontosságának tudatosítása

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Természettudományos kompetencia. Az ember és a rajta kívüli természet között lejátszódó kapcsolatok megértése, előrejelzése,
- Szociális kompetencia. A saját egészséges életvitel meghatározó szerepének megértése. Testi, lelki egészség egészségünk védelme, ennek szerepe a társadalomban

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink:

- Az egészséges életmódra nevelés legyen része az iskolai élet minden területének.
- Biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Mutassunk be sokoldalú egészségvédő lehetőségeket, nyújtsunk az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismereteket.
- Tudatosítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ajánljunk ezek megóvására magatartási alternatívákat, gyakorlással, segítséggel és példamutatással. Alakítsunk ki egészségvédelmi szokásrendszert, helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.
- Ösztönözzük tanulóinkat – közös véleményformálással, tanácsadással – az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására. (anyanyelvi kommunikáció)
- Nyújtsunk segítséget az egészségvédő öntevékenységben és az egészséges életmód kialakításában.
- A tanóra, óraközi és napközis tevékenységek során biztosítsunk lehetőséget arra, hogy a napirendbe beillesztve tudatosan tervezett, fejlesztő mozgással és játékkal levegőtölthessék szabadidejük nagy részét. (Legalább napi két óra.) Mindezek figyelembevételével alakítsuk helyesen a napi és heti rendet.

Egészséges táplálkozásra nevelés feladatai:

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása. (Napi többszöri étkezés)
- A kulturált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása.
- Iskolánk tanulóink számára - igény esetén, térítés mellett - háromszori étkezést biztosít, a fenntartó által megbízott külső cégen keresztül.
- El kell érünk, hogy tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezték előtérbe az egészséges élelmiszereket.

Személyi higiéne kialakításának feladatai:

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények kialakítása, technikák elsajátítása.
- Az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása. Váltócipő használata az őszi és a tavaszi szünet között.
- Gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedésük megakadályozása módjainak tanulása, ismerete, betartása.
- Káros élvezeti szerek veszélyeinek és fogyasztásuk következményeinek megismerése.
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezelések igénybevétele.
- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele. (iskolaorvos, védőnő, fogorvos)

Mentálhigiéne feladatai:

- Biztonságos, nyugodt, bizalommal teli, elfogadó, szeretetteljes légkör biztosítása tanulóink, dolgozóink számára.
- Ésszerűen tervezett oktató és nevelőmunka, mely biztosítja tanulóinknak az egyenletes terhelést.
- A veszélyeztetett és (halmozottan) hátrányos helyzetű tanulók körének felmérése és folyamatos segítése. Megfelelő segítségnyújtás a lelkileg sérült tanulóknak szükség esetén kapcsolat felvétele a Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Balatonalmádi Tagintézménye pszichológusával. A lelkileg egészséges tanulók mentális épségének megőrzése.
- Lehetőségek biztosítása, és személyes példamutatás a szabadidő helyes, egészséges eltöltésére.

Családi életre nevelés feladatai:

- Tegyük képessé tanulóinkat a tartalmas, egyenrangú, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és fenntartására. Tudatosítsuk, hogy a család életünk és társadalmunk alapvető, legfontosabb közössége. Törekedjünk a kívánatos családmodell iránti igény felkeltésére és kialakítására.
- A családi életre nevelés fontos területe a szexuális nevelés, amihez igénybe vesszük az iskolai védőnő szakmai támogatását, előadásait.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelés órák; játékos, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon a testnevelés óráko felül; az iskolai sportkör tömegsport foglalkozásai; szünetek; iskolai túrák, pályázati lehetőségek és fenntartói támogatás függvényében úszásoktatás;
- a környezetismeret, természettudomány tantárgyak, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: szakkörök (ha van segítő külső előadó, védőnő stb; csecsemőápolási, táplálkozási), diákönkormányzati túra; gyalog- vagy kerékpártúra a környéken; diáknapi program keretében játékos és sportos vetélkedők az első-nyolcadik évfolyamos osztályoknak;
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele: félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában, valamint a tanulók komplett egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében és lebonyolításában.

2.6.2. Elsősegélynyújtás oktatásának célja, tartalma:

Az elsősegélynyújtás alapjait technika és tervezés tanórák, illetve igény esetén, esetleg külső szakember bevonásával, részletesebben, szakkör keretei között oktatjuk. Utóbbi esetben

a tananyag tartalmát, mennyiségét és ismereteinek egymásra épülését a közúti elsősegélynyújtás vizsga követelményei határozták meg.

Az oktatás célja:

Tudatosítani, hogy egészségünk örök emberi érték, melynek megőrzése minden ember kötelessége.

Felismertetni az egészséget veszélyeztető környezeti hatásokat, a baleseti szituációban a beavatkozás szükségességét és szintjét.

Megfelelő érdeklődést, érzékenységet kialakítani a tanulóknál a balesetet szenvedett személy iránt.

A sérültek ellátásának módját életszerűen bemutatni, gyakorlati példákon át elmélyíteni.

Felismertetni a segítségnyújtás szükségességét.

Képessé tenni a tanulókat az adott szituációban (saját ismereteihez mérten) a segítségnyújtás elvégzésére.

Ehhez a gyermekek környezetében előforduló, baleseti szituációkhoz szorosan kapcsolódó ismeretanyag, új megismerési módszerek, őszinte, oldott hangulatú tanítási óra, segítőképzés, irányítás, óravezetés szükséges.

Az ismeretek elsajátításához fontos a tanulók meglévő ismereteinek felelevenítése, rendszerezése, bővítése, készségeik, képességeik továbbfejlesztése.

Az oktatás eredményes lesz, ha a megismerési folyamatban biztosítjuk a tanulók aktív részvételét, és érdekeltté válnak az emberi élet értékének megvédésében.

Az elsősegélynyújtási ismeretknél az értékelés eltér más tantárgyakétól. Az az értékelendő, hogy a megszerzett ismereteket a gyakorlatban, konkrét baleseti szituációkban miként tudja alkalmazni a tanuló, mivel a felsorolt ismeretek csak akkor válnak a mindennapokban használható tudássá, ha gyakorlatban is képesek a tanultakat végrehajtani.

A tanulók fejlesztésének feladatai:

- legyen képes újonnan megszerzett ismereteit, tapasztalatait a meglévők rendszerébe beépíteni
- tudja ezen ismereteinél, tapasztalatainál a könnyű, súlyos, életveszélyes sérülést meghatározni, az ok-okozati összefüggéseket felismerni

- ismerje az egészséget, környezetét veszélyeztető tényezőket és használja fel ismereteit, tapasztalatait a veszély időbeni felismerése és elhárítása érdekében
- szerezzen megfelelő szintű jártasságot a helyszínbiztosítás, betegvizsgálat, mentőhívás, sérültek ellátása, pozicionálása tekintetében
- értse az életfolyamatok egymásutániságát, kiesésük következményeit

2.6.3. Iskolai környezeti nevelési program

Alapelvek:

- Fenntartható fejlődés erősítése. A környezeti nevelés a fenntartható fejlődés feltételeinek megvalósítását szolgálja. Olyan fejlődést, mely a jelen szükségleteit kielégíti anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékeinek esélyeit.
- Környezetünk védelme. A környezeti nevelés felismerteti a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönösségét, helyét és szerepét a környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új környezeti magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak. Biztosítanunk kell tanulóink számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassák a pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget, a környezet megvédéséhez szükséges értékrendszert, készséget, tudást.
- Rendszerszemléletű környezetlátás. A környezeti nevelésnek rendszerszemléletűnek kell lennie, hiszen környezetünkben minden mindennel összefügg, ez lehetőséget ad több tudományterület összekapcsolására is. A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, mely nem korlátozódik csak az iskolára, az élet más színterein is megjelenik.
- Problémamegoldó szemlélet. A környezeti nevelésnek a valós életben kell gyökereznie. Helyi problémákra és azok megoldására természeti, társadalmi jellemzők megismerésére kell támaszkodnia. Ezek megoldása közben láttatja meg a globális összefüggéseket. (természettudományos kompetencia). A problémák egyedül nem megoldhatók, ezért a környezeti nevelés fontos célja az együttműködésre nevelés, az egymásra figyelés, egymás elfogadása, a társadalomba való beilleszkedés képességének fejlesztése. Mivel a jövő ökológiai problémái előre sok esetben nem láthatóak, ezért fontos az problémamegoldó gondolkodás, kreativitás képességének kialakítása és fejlesztése. (matematikai kompetencia)

Kiemelt feladataink:

- A tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel: a környezet fogalmával, a földi rendszer egységével, a környezetszennyezés formáival és hatásaival, a környezetvédelem lehetőségeivel, lakóhelyünk természeti értékeivel, lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.
- Hajlandóságot kell ébreszteniük a tenni akarásra, a konkrét problémák megoldására, hatékony együttműködésre és eredményes konfliktuskezelésre.
- Nyitottá kell tennünk tanulóinkat a környezet szépségeink befogadására, kritikussá a negatív környezeti jelenségekkel szemben.
- Segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel kialakítását, lehetővé tenni a természet teljességének megérzését.
- Élményhelyzeteket kell biztosítani, hogy helyes döntéseket tudjanak hozni felelősségteljes magatartással, jó értékítéllettel a pozitív jövőkép kialakulásának érdekében.
- Biztosítani kell a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének és megoldásának lehetőségét.
- Ki kell alakítani a gyerekekben a helyes választás képességét, adjunk lehetőséget a környezetkímélő technológiákkal készült termékek megismerésére, a takarékos és mértékletes életvitel igényére.
- A környezeti nevelés beépítése egyéb tantárgyakba lehetővé teszi az összetett környezeti jelenségek sokoldalú megközelítését, megismerését. (magyar irodalom, történelem, művészeti tárgyak, etika, technika és tervezés)
- A jelenlegi természeti és épített környezet megismerését biztosító programok: osztálykirándulások, nemzeti parkok megismerése, erdei tábor, jeles napok, természettel kapcsolatos világnapokról való megemlékezés, interaktív foglalkozások az állatkertben és

erdei tanösvényeken. A programok költségeit a szülők viselik, illetve a pályázati lehetőségek függvényben támogatjuk, ezért a részvétel önkéntes.

- Részvétel szelektív hulladékgyűjtési és újrahasznosítási programban (műanyag flakonok és szárazelemek iskolai gyűjtőládában való elhelyezése).
- Az ökológiai szemlélet kialakítása, fejlesztése a természetes életközösségek megfigyelésével, környezeti változások nyomon követésével, természetes élőhelyek megóvásával, irányított természetvédelmi tevékenységgel.
- Fenntarthatósági témahét programjaihoz való csatlakozás.
- Törekednünk kell arra, hogy az iskolai rendezvények a lehető legkisebb mértékben terheljék a környezetet.
- Iskolánk és környékének környezeti adottságainak megőrzése, fejlesztése egész iskola-közösségünk feladata.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Természettudományos kompetencia
- Az emberi tevékenység okozta változások megértése
- A fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség
- A tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásának felelőssége
- Szociális és állampolgári kompetencia:
- Közügyekben való aktív közreműködés fontossága a környezetvédelemben
- Környezettudatosság, esztétikai tudatosság
- Környezetünk esztétikus alakítása, örökségünk védelme

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- A környezetismeret, természettudomány, biológia, földrajz, fizika, kémia tantárgyak, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- A környezeti nevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: osztályonként gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére; a fenntarthatósági

témahéthez kapcsolódó programok, vetélkedők; a szárazelemgyűjtés megszervezése az iskolában; erdei tábor.

Az egészséges környezet védelmének általános színterei:

- Környezetünk tisztasága: iskola, otthon, utca, természet
- Víz, levegő, talaj, növény- és állatvilág védelme
- Környezetvédelmi előírások betartása: környezetkímélő, energiatakarékos
- Új technológiák káros következményeinek megismerése
- Hulladék csoportosítása – szelektív hulladékgyűjtés
- Hulladék gyűjtésének szabályainak ismerete
- Egyéni felelősség kialakítása a természeti környezetünk iránt

3. Iskolánk helyi tanterve

3.1. A választott kerettanterv

Az új, 2020. szeptemberétől indult kerettanterv megnevezése, jellemzői

Az iskola általános tantervű osztályaiban az 5/2020. (I.31.) Korm. rendeletben kiadott, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról intézkedő rendeletnek megfelelően készült, az Oktatási Hivatal honlapján elérhető kerettanterv alapján készített helyi tanterv szerint folyik az oktatás. Az új, 2020-a NAT-ra épülő kerettanterv által meghatározottak az alábbiak:

NAT 2020 alapóraszámok a rendelet II.2.1.1-3. táblázatai alapján										
sorsz.	tanulási terület	tantárgy	évfolyamok							
			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
2.	Matematika	Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
3.	Idegen nyelv /angol/	Idegen nyelv /angol/	0	0	0	2	3	3	3	3
4.	Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem, állampolgári ismeretek, hon- és népismeret					2	3	2	3
5.	Etika / hit- és erkölcsan	Etika / hit- és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1
6.	Természettudomány és földrajz	Környezetismeret, természettudomány, integrált természettudomány vagy biológia, kémia, fizika, földrajz			1	1	2	2	6	6
7.	Művészetek	Ének-zene, dráma és színház, vizuális kultúra	4	4	4	3	3	2	2	3
8.	Technológia	Technika és tervezés, digitális kultúra	1	1	2	2	2	2	2	1
9.	Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
10.	Közösségi nevelés	Osztályfőnöki	0	0	0	0	1	1	1	1
kötelező alapóraszám:			22	22	22	23	27	27	28	29
szabadon tervezhető órakeret:			2	2	2	2	1	1	2	1
maximális órakeret:			24	24	24	25	28	28	30	30
maximális órakeret emelt szintű oktatás esetén:			24	24	24	25	30	30	32	32
törvényileg finanszírozott maximális órakeret:			52	52	52	55	51	51	56	56

A választott kerettantervet a következő fejezetben részletezett módon igazítjuk nevelési-oktatási céljainkhoz, feladatainkhoz.

3.2. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyai, óraszámai

A Vörösberényi Általános Iskola helyi tantervének, óratervének, csoportbontásainak és egyéb foglalkozásainak kialakításakor figyelembe vett szempontok:

- az iskola kompetencia mérési eredményeinek megőrzése, javítása;
- a felvételi és továbbtanulási mutatók megtartása, emelése;
- az oktatás hatékonyabbá és változatosabbá tétele;
- a tanulók alapkészségeinek, kulcskompetenciáinak hangsúlyosabb fejlesztése;
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő, valamint a fejlesztésre, felzárkóztatásra szoruló diákjaink megfelelőbb ellátása;
- a tehetséges gyermekek képességeinek kibontakoztatása, versenyekre való eredményes felkészítése;
- az idegen nyelvi kommunikáció alapjainak minél magasabb szintű és a tanulók képességeihez igazított elsajátításának elősegítése;
- minden tanuló részére az informatikai eszközökhöz való egyéni hozzáférés biztosítása;
- a mindennapos testmozgás biztosítása valamennyi diákunk számára, a testnevelés órák számának növelésével;
- színes szakköri kínálat nyújtása a tanulók részére, a felmerülő diák és szülői igények, valamint az iskola humán és tárgyi erőforrásainak figyelembe vételével.

A Vörösberényi Általános Iskola óratervét a következő táblázatok foglalják össze:

Vörösberényi Általános Iskola új óraterve																	
Érvényes 2020. szeptember 1-től.																	
sorszám	tantárgy	évfolyam															
		1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
		félév		félév		félév		félév		félév		félév		félév		félév	
		I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
1.	Magyar nyelv	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
2.	Magyar irodalom	4	4	4	4	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2
3.	Dráma és színház															1	1
4.	Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3
5.	Angol nyelv							2	2	3	3	3	3	3	3	3	3
6.	Történelem									2	2	2	2	2	2	2	2
7.	Állampolgári ismeretek															1	1
8.	Hon- és népismeret											1	1				
9.	Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10.	Környezetismeret (3-4. évfolyam) Természettudomány (5-6. évfolyam)					1	1	1	1	2	2	2	2				
11.	Biológia													1	2	2	1
12.	Földrajz													2	1	1	2
13.	Fizika													2	1	1	2
14.	Kémia													1	2	2	1
15.	Digitális kultúra					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
16.	Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17.	Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
18.	Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
19.	Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
20.	Osztályfőnöki									1	1	1	1	1	1	1	1
NAT kötelező tanórák összesen:		22	22	22	22	22	22	23	23	27	27	27	27	28	28	29	29
1.	Matematika	1	1	1	1	1	1	1	1								
2.	Magyar irodalom	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
3.	Magyar nyelv													1	1		
4.	Angol nyelv													1	1	1	1
szabadon tervezhető iskolai tanórák összesen:		2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2	2	1	1
kötelező tanórák összesen:		24	24	24	24	24	24	25	25	28	28	28	28	30	30	30	30
1.	Angol nyelv									1	1	1	1				
2.	Matematika (emelt oktatás)									1	1	1	1	2	2	2	2
tanulóknak választható tanórák összesen:		0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	2	2	2	2
tanórák száma mindösszesen:		24	24	24	24	24	24	25	25	30	30	30	30	32	32	32	32
tanórák maximális száma emelt oktatással:		24	24	24	24	24	24	25	25	30	30	30	30	32	32	32	32

A fenti óraterv magyarázata, kiegészítése:

- Teljesen új elem az óratervünkben az emelt szintű matematika oktatás. A matematikai-logikai képességeknek minden tantárgy tanulásában nagy hasznát lehet venni. A többlet órakeretek pedig lehetőséget biztosítanak, hogy tanulóinkat még magasabb szinten tudjuk felkészíteni a kompetenciamérésekre, a központi felvételikre, a középiskolai továbbtanulásra, a legjobbakat már a 2. évfolyamtól a matematikai versenyeken való megmérettetésekre, azaz a most is felvállalt és gyakorlatban is végzett feladatainkat most egy-egybe szervezzük. Az emelt szintű oktatást már az alsó tagozaton alapozzuk meg, de a felső tagozaton induló csoportbontásban teljesebbé válik.
- Iskolánkban természetesen továbbra is nagy figyelmet fordítunk az angol nyelv oktatására már szakköri keretben az első osztálytól kezdődően. Az alsóbb évfolyamokon a szóbeliségre helyezve a hangsúlyt alapozzuk meg azokat a nyelvi képességeket, amelyekre a későbbiekben építhetünk a sikeres nyelvtanulás érdekében. Angol nyelvből a 7-8. évfolyamokon versenyeztetjük tehetséges diákjainkat.
- A törvényben előírt mindennapos, heti öt testnevelés órát órarendbe illesztve biztosítjuk minden tanulónk számára. A kerettanterv szerint, testnevelés órák keretében úszás foglalkozásokat az alábbiak szerint tartunk: a 2. évfolyamon egész tanévben 18 alkalommal (szept-máj), a 3. évfolyamon az I. félévben 10 alkalommal (szept-ájan), az 5. évfolyamon pedig a II. félévben 8 alkalommal (febr-máj). Az egyes évfolyamokon a párhuzamos osztályok hetenkénti váltásban vesznek részt az uszodai foglalkozásokon.
- A német és francia nyelvet az 5-8. évfolyamokon heti egy-két órában választható szakkörként oktatjuk (idegen nyelvi csoportjainkban tanulóink angol-angol bontásban tanulnak, és új tanuló érkezésekor így biztosíthatjuk a német nyelv további tanulását).
- Nem tervezünk élni a 7-8. évfolyamon egy integrált természettudományos tantárgy bevezetésének a lehetőségével mindaddig, amíg az egyes természettudományos tantárgyak, fizika, kémia, biológia és földrajz oktatását teljesen vagy nagyrészt szakos pedagógus alkalmazásával meg tudjuk oldani.

Az iskola egyes évfolyamain az új 2020-as Nemzeti Alaptantervre épülő kerettantervekre alapozott iskolai helyi tanterv alapján folyik az oktatás.

Iskolánk pedagógiai programjában és helyi tantervében elfogadott célok, feladatok megvalósításához a fenti óratervben rögzített, szabadon választható órákon való részvétel a tanulók

számára igen hasznos. Többek között erről a beiratkozás előtt tájékoztatjuk a szülőket a következő módon: szülőknél tájékoztatót tartunk, ahol informáljuk a leendő elsőosztályosok szüleit az iskola pedagógiai programjáról, kiemelt pedagógiai területeiről és óratervéről.

A pedagógiai programunk alapján, a tantárgyfelosztásban rögzített, iskola által felhasznált tanórai és egyéb foglalkozások összesített óraszámait az Nkt. 6. számú mellékletében található finanszírozott órakereteken belül maradnak mind a nyolc évfolyamon.

3.3. Csoportbontások:

Az indítandó csoportok száma a fenntartó által az adott tanévre jóváhagyott tantárgyfelosztás és az aktuális tanulólétszám függvénye. A fenntartóval történt egyeztetést követően csoportot bontunk évfolyamonként egy osztály esetén két csoportban, évfolyamonként két osztály esetén pedig három csoportban oktatjuk az alábbi tantárgyakat, a megadott évfolyamokon:

- A matematika tantárgyat emelt szinten a felső tagozaton csoportbontásban egyéni differenciálással oktatjuk. A tanulócsoporthoz heti óraszámok között nincs különbség, a plusz időkereteket kezdő csoportban felzárkóztatásra, haladó csoportokban tehetséggondozásra fordítjuk.
- Angol nyelvből a 4. évfolyamon, magas osztálylétszámok esetén bontjuk az osztályokat. Az 5. évfolyamtól a 8. évfolyamig már csoportbontásban egyéni differenciálás mellett oktatjuk az angol nyelvet. Digitális kultúrából általában 20 fős osztálylétszám felett szervezünk csoportbontást a 3. évfolyamtól.
- A magyar tantárgy középiskolai központi felvételre közvetlenül felkészítő 8. évfolyam I. félévi heti 1 tanórát, ha nincsenek párhuzamos osztályok csoportbontással, a felső tagozaton csoportban egyéni differenciálással oktatjuk.
- Az alsó és felső tagozaton a működőképes órarend érdekében előfordulhat, hogy a közismereti vagy készségtárgyak egy részét csoportbontásban oktatjuk.

Az egyes tantárgyak tananyagát, fejlesztési feladatait és követelményeit a tantárgyak helyi tanterve tartalmazza.

A gyengébb képességű, illetve valamilyen egyéb okból lemaradó tanulónk illetve tehetséges diákjaink részére a tanórákon túl egyéni, illetve kiscsoportos keretekben felzárkóztató foglalkozásokat tartunk az alsó tagozaton osztályonként, illetve matematikából, a felső tagozaton pedig magyarból, matematikából angolból, és szakmai indok esetén más tantárgy esetében

is. Diákjainkat az éves munkatervben meghatározott versenyekre és a középiskolai felvételire is felkészítjük.

Pedagógusaink szaktudása és tanulóink igényei alapján szakköröket szervezünk pl. anyanyelvi, énekkari, informatikai, honismereti, irodalmi, kézműves, logikai, természettudományi, színjátész, közlekedési, egészségügyi témakörökben.

3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.
- Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Fokozatosan előtérbe helyezzük a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.
- Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.
- Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.
- Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

3.5. A tankönyvek és más taneszközök-kiválasztásának elvei

- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek szerepelnek a hivatalos tankönyvjegyzékben. Segédanyagként a pedagógus által szakmailag kiválasztott, a szülők révén támogatott módszertanilag jól használható taneszközök beszerzésére is van lehetőség.
- A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: pl. testnevelés (tornafelszerelés), technika és tervezés, illetve vizuális kultúra (rajz- és egyéb felszerelés). Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
- A következő tanévben kötelezően előírt taneszközökről a szülőket a tanév befejezése előtt tájékoztatjuk.
- A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe: a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének, lehetőleg több tanéven keresztül legyen használható. A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a könyvtári állományból történő kölcsönzéssel minden tanuló ingyenesen használhatja.
- Tankönyv kiválasztási szempontok: illusztráltság, érdekesség, problémák bemutatása, mint motivációs tényező, érthetőség, életszerűség, pontosság, jól áttekinthető szerkezet, mint az ismeretátadásban fontos szempont, differenciált feladatadásra való alkalmasság, mint a pedagógus tanulásirányítási munkáját megkönnyítő tényező, az ismeretek alkalmazását gyakoroltató, rendszerező kérdéseket tartalmazó könyv, mint a tanulásban, a készségfejlődést segítő eszköz-szerep.

3.6. A magasabb évfolyamra lépés feltételei, a tanulmányok alatti vizsgák szabályai

- Az első-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a hivatalosan jóváhagyott kerettantervben, illetve az arra épülő iskolai helyi tantervben meghatározott elvárt kimeneteli követelményeket, beleértve a szükséges készségek meglétét, az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette. Az első osztály megismétlését egy alkalommal a szülő akkor is kérheti, ha a tanuló a tanulmányi követelményeket teljesítette.
- A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A tanulmányok alatti vizsgák írásbeli és szóbeli, vagy ha a tantárgy jellege indokolja, gyakorlati részből állnak.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A harmadik-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból legalább az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
- Ha a tanuló a harmadik-nyolcadik évfolyamon tanév végén legfeljebb három tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus második felében javító vizsgát tehet.
- Az első-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat, szöveges értékelés megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól; az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse; egy tanítási évben összesen 250 óránál, egy tantárgy esetében a tanórák harminc százalékánál többet mulasztott és év közben nem volt a teljesítménye értékelhető, illetve a nevelőtestület osztályozó vizsgára bocsátotta; egyéni tanrendben tanuló volt. Osztályozó vizsgát a tanulónak általában minden tantárgyból le kell tennie, melynek követelményeit az iskola helyi tanterve az egyes tantárgyaknál tartalmazza.
- Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló

esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell. Ha a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik javító vizsgát tehet.

- Az első évfolyamon a köznevelési törvény előírásának megfelelően a tanuló csak abban az esetben nem léphet magasabb évfolyamba, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztások miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő ezt írásban kéri.
- Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló.
- Az 2-8. évfolyamon az évfolyamismétlésre történő kötelezésről kizárólag a pedagógus, illetve a nevelőtestület osztályozó értekezleten dönt.
- A tanulók félévi és év végi értékeléséről (utóbbi esetén a magasabb évfolyamba lépésről) alsó és felső tagozatos osztályozó tantestületi értekezleten dönt a nevelőtestület.
 - Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

3.7. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

- Iskolánk a beiskolázási körzetéből – melyet a fenntartó határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz, illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották. Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a jogszabályi előírások (20/2012. EMMI rendelet 24. § 7. bekezdés) alapján különleges helyzetben lévő tanulók.
- A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik. Az a gyermek, akinek esetében azt az Oktatási Hivatal engedélyezte, további egy nevelési évig az óvodában részesül ellátásban, és ezt követően válik tankötelessé. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, az Oktatási Hivatal a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.
- Az első évfolyamba történő beiratkozáshoz szükséges dokumentumokat az aktuális fenntartói felhívás tartalmazza.
- A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél külön be kell mutatni: az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt; az előző iskola által kiadott dokumentumokat.
- A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulóknak, ha az iskola beiratkozási körzetén kívül lakik, a felvételtől a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.
- A második-nyolcadik évfolyamba érkező tanulónak a pedagógus jelzése alapján egyéni segítségnyújtásban kell részt vennie, türelmi időt lehet biztosítani számára, indokolt esetben különbözeti vizsgát kell tennie vagy évfolyamismétlésre kötelezhető.

3.8. A tanulók tanulmányi munkájának és nevelésüknek ellenőrzése, értékelése

Intézményünk ellenőrzési feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az iskolánkban folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményeinkről.

Az ellenőrzésünk célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket tudjunk hozni, amelyekkel az esetleges hibákat, problémákat ki tudjuk javítani. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzésünk eredményeinek elemzését jelenti.

3.8.1. Az értékelés, ellenőrzés alapelvei:

- folyamatosság
- rendszeresség
- korrektség
- igényesség
- objektivitás
- empátia
- tanulói önkontroll fejlesztése

A pedagógiai programunk értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.
- Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az értékelésnél figyelemmel kísérik a tanuló általános állapotát, fejlesztés esetén egyéni haladását, képességeit.

3.8.2. Az ellenőrzés, értékelés funkciói:

- visszajelzés a tanulási folyamat adott helyzetéről,
 - tájékoztatás a szülő és a tanuló felé,
 - állapotfelmérés,
 - további haladás elősegítése,
 - folyamatos és rendszeres munkára sarkallja a tanulókat,
 - reális önértékelés és a reális továbbtanulási (pályaorientáció) lehetőségek feltérképezése.
- Diagnosztikus értékelés funkciója: helyzetfeltárás, az egyénre, csoportra szabott nevelési-oktatási stratégia kialakítása.
 - Formatív értékelés funkciója: a folyamat közbeni irányítás, segítség, korrekció érdemjegy és/vagy szöveges formában, amely magába foglalja a fejlődés lehetséges útjának megjelölését és a gyermek konkrét tennivalóját.
 - Szummatív értékelésfunkciója: összegzés, adott téma, tantárgy, időszak vagy tanév eredményességének megállapítása.

3.8.3. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe

A tanulók tudásának fejlesztésében alkalmazott motiváló formák:

- gyűjtőmunka a munkaközösség által meghatározott módon értékelve az önállóság fejlődésének vizsgálatával.
- órai munka, pontozásos módszerrel, napi nyomon követéssel.
- témahét, projekt a tanórai és házi felkészülés során végzett tevékenységek osztályozhatók. A tanuló egyéni és csoportos teljesítményének és tudásának értékelése, továbbá a csoportban végzett munkában való részvétel az együttműködés szintjének értékelése.

Az írásbeli dolgozatok fajtái:

- év eleji diagnosztizáló felmérés, melyet az 5. évfolyamon magyar nyelvből és matematikából, a negyedik és ötödik évfolyamon tanító szaktanárok megbeszélése és egyeztetése előzi meg.

- kisdolgozat: egy tanóránál kevesebb időt igénylő, néhány kérdésre adott írásos felelet,
- témazáró dolgozat: teljes tanórát igénylő, több órás tananyagot, tantervi egységet fellelő írásos beszámoló,
- félévi, illetve év végi felmérő dolgozat.

Értékelésük történhet %-kal, szövegesen, illetve érdemjeggyel.

Az írásbeli dolgozatokat a pedagógusnak lehetőleg a következő tanórára, de legfeljebb két héten belül ki kell javítania (kivételt képez táppénz miatti távollét vagy egyéb alaposan indokolható eset), az eredményeket a diákokkal (hiányzó tanulóval az iskolába jövételekor) ismertetnie kell és előírászerűen bejegyezni a naplóba és a tájékoztató füzetbe.

A tanulók tudásának értékelésében a témazáró dolgozatok nagyobb súllyal szerepelnek.

Egy tanítási napon egy osztállyal legfeljebb egy témazáró dolgozatot lehet íratni.

A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső és az alsó tagozaton tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját pedagógusaink szóbeli egyeztetés alapján állapítják meg. A kijelölt dátumot a KRÉTA rendszerben adminisztrálják.

A félévi és évvégi KRÉTA rendszerben rögzített és a szülőhöz/tanulóhoz papír alapú dokumentum formában is eljuttatott értesítés, illetve bizonyítvány sajátosságai:

Félévkor: visszajelzése annak, hogy a tanuló hol tart kompetenciáinak fejlődésében, a tantárgy ismeretanyagának, az abban való jártasságnak az elsajátításában. A félévi osztályzatnak, szöveges értékelésnek kell kifejeznie azt, hogy a tanulói munka, aktivitás a képességei szerinti legmagasabb szintű tudás megszerzéséhez vezeti-e a tanulót.

Év végén: az osztályzatban és a szöveges értékelésben kifejezett minősítés azt mutatja meg, hogy a tanuló milyen szinten sajátította el a tantárgy adott tanévre előírt követelményeit. A félévi és év végi értékelés összhangban kell, hogy legyen az évközi értékelések során adott szóbeli, írásbeli és jegyekben kifejezett visszajelzésekkel. Az év végi osztályzat a A Nemzeti Köznevelésről szóló törvényben foglaltaknak megfelelően születhet osztályozó vizsga eredményeként. Ekkor az értékelés az adott tanév tantárgyi követelményeinek elsajátítási szintjét jelzi. Az előbbiektől eltérő, speciális értékelési forma a különbözeti vizsga. A különbözeti vizsgán kapott osztályzat azt jelzi, hogy a tanuló a befogadó csoport (osztály) tudásszintskáláján milyen helyet foglal el, illetve a tantárgyi követelményeket milyen szinten sikerült eddig elsajátítania

A teljesítmények mind mennyiségi, mind minőségi értelmezését alkalmazzuk. A követelményekhez mért teljesítmény arányát a témazáró dolgozatok esetében %-ban is kifejezzük. Amennyiben a tanulótanulmányi átlaga valamely tantárgyból nem éri el az elégséges szintet,

olyan támogató rendszert kell kiépíteni, amely segíti őt a minimális követelmények elérésében (korrepetálás, fejlesztés, más szakember: gyógypedagógus, pszichológus bevonása).

Az első évfolyamon a tanuló akkor utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket nem tudta teljesíteni, illetve a szülő kérte az évfolyamismétlést.

- Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természettudomány, fizika, kémia, biológia, földrajz, történelem, állampolgári ismeretek, hon- és népismeret, etika /hit- és erkölcstan, ellenőrzésénél:
 - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
 - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
- A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában.
 - a fenti elméleti tantárgyak esetében,
 - az ének-zene, a vizuális kultúra, dráma és színház, a digitális kultúra, a technika és tervezés és testnevelés tantárgyból, elméleti tananyagból, vagy valamilyen gyakorlati tevékenységből, illetve azzal összekapcsolva.
- A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez és az adott tanuló adottságaihoz képest.

3.8.4. Értékelési formák, fajták, súlypontosítás

Az értékelés formáinak együttes alkalmazása alkotja a formatív fejlesztő, diagnosztikus és szummatív jelleget, ami kifejezhető

- szöveges (szóban és írásban a KRÉTA értékelő rendszerén keresztül)
- ötfokú osztályzatban (írásban a KRÉTA értékelő rendszerén keresztül)

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Az első évfolyamon minden tantárgy esetében csak szöveges, illetve év közben még százalékos értékelést alkalmazunk.
- A második évfolyamon minden tantárgy esetében félévkor és év végén csak szöveges, illetve év közben százalékos, esetleg érdemjegyes értékelést alkalmazunk.
- A harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben, félévkor és év végén minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.

A második-nyolcadik évfolyamon a félévi osztályzatot az adott félév, az év végi osztályzatot az egész tanév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni, figyelembe véve a tanuló a tanév előrehaladása során nyújtott teljesítményének fejlődési irányát.

- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai, valamint annak legfőbb kritériumai a következők:

jeles (5) A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

jó (4) A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

közepes (3) Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

elégséges (2) A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

elégtelen (1) A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

Az értékelés fajtái, súlypontozása:

- órai értékelés (minőségi és mennyiségi, aktivitási szint) 100%
- szóbeli felelet 200%
- gyakorlati, manuális tevékenység 100%
- beszámoló...100%.....
- projektmunka 100%....
- házi feladat 100%....
- házi dolgozat 100%.....
- írásbeli felelt 200%
- írásbeli témazáró 300%

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók témazáró írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását általában a következő arányok, és a dolgozat funkciójának (alapszintű ismeretek felmérése, kis dolgozat, összefoglaló, témazáró dolgozat) mérlegelése alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény alapszintű fel- mérő esetén	Teljesítmény összefoglaló, té- mazáró esetén	Érdemjegy
0-49 %:	0-39 %	elégtelen (1)
50-59 %:	40-59 %	elégséges (2)
60-79 %:	60-74 %	közepes (3)
80-93 %:	75-89 %	jó (4)
94-100 %:	90-100 %	jeles (5)

- A pedagógusok a tanév elején tájékoztatják a saját tantárgyuk értékelési rendszeréről a tanulókat és a szülőket.

3.8.5 Számonkérés szabályai:

- A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból minden tanulónak havonta legalább egy érdemjegyet kell szereznie.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a KRÉTA rendszeren keresztül a beszámoltatástól számított két tanítási héten belül. A bejegyzéseket az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírására felhívja a figyelmet.
- Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására és a hiányosságok feltárására kell irányulnia.
- A hiányosságok feltárásának célja a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás-képesség-teljesítmény-fejlesztés egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét, magához mért fejlődését tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanév elején az osztályfőnökök és a szaktanárok ismertetik a szülőkkel és a tanulókkal a számonkérés, értékelés és minősítés funkcióit, elveit és fajtáit.
- A tanulóknak folyamatosan közvetítjük, hogy mit várunk el tőlük, és ezért mit kell teljesíteniük.
- Témazáró dolgozat megíratásának szándékát egy héttel a KRÉTA rendszerben jelölni kell. A tanulókat erről tájékoztatni kell.
- Egy napon 1 témazáró dolgozatot lehet íratni.
- Az SNI és BTMN-gel küzdő tanulók számonkérésénél figyelembe kell venni a szakértői véleményben leírt ajánlásokat.
- A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett munkáit 2 tanítási héten belül ki kell javítani.
- Az első- nyolcadik megfelelő évfolyamokon a félévi és év végi bizonyítványban - az iskola óraterve alapján - a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősí-

tésre: magyar nyelv, magyar irodalom, angol nyelv, matematika, történelem, állampolgári ismeretek, hon- és népismeret, etika /hit- és erkölcstan, környezetismeret, természettudomány, fizika, kémia biológia, földrajz, digitális kultúra, technika és tervezés, ének-zene, dráma és színház, vizuális kultúra, testnevelés, valamint egyes esetekben német nyelv. Az első három évfolyamon angol nyelvi képzésen vett részt.

3.8.6. A pedagógiai értékelés dicsérő és elmarasztaló rendszerének alkalmazási elvei

- Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi, magatartási nevelőtestületi dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni.
- Felmentést valamely tantárgy vagy egy részének, vagy egészének értékelése alól - szakvélemény alapján - az iskola igazgatója határozatba foglalva adhat.
- A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a *példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)* illetve *hanyag (2)* érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.
- A tanulók magatartását és szorgalmát értékeljük: az alsó tagozaton az osztályfőnök havonta végez értékelést az osztályban tanító pedagógusok és a napközis nevelő véleményének kikérésével, a felső tagozaton a munkaközösségi ülésen havonta kerül megállapításra az érdemjegy.
- A magatartás és szorgalom értékelésének szempontjait iskolánk házirendjének 2. melléklete is tartalmazza. (A házirendet minden beiratkozó tanuló szülője, gondviselője az első szülői értekezleten, illetve tanév közben a beiratkozáskor megkapja.)
- Az iskolai jutalmazás és fegyelmező intézkedések általános elvei, formái szintén a házirendünkben kerültek rögzítésre.
- A tanévzáró ünnepélyen a négy, hat, illetve nyolc éven át példás vagy jó magatartással, példás vagy jó szorgalommal és kiválóan megfelelt, illetve kitűnő vagy jeles (legfeljebb 2 jó érdemjegy minden más jeles) tanulmányi eredménnyel végző diákjaink bronz, ezüst, illetve arany fokozatú oklevelet és jutalomkönyvet kapnak. Azon diákjaink, akik a tehetséggondozásban, versenyeken, több tantárgyból is kiválóan teljesítettek a 8. évfolyam befejezése után Talentum-díjban részesülnek a nevelőtestület döntése alapján.

3.8.7. Szöveges értékelés

Az új Nat bevezetésével fejlesztő szöveges értékelés történik az első és a második osztály egész tanévében. A Bizonyítvány és a Törzslap szöveges értékelést fog tartalmazni.

A szöveges értékelésnél a pedagógusoknak ajánlás (MOZAIK Kiadó által kifejlesztett komplett szöveges minősítő rendszer) az alábbi mondatbank, de szabadon választott egyénre szabott szövegforma szerint is végezhető.

A fejlesztő értékelésben szöveges formájú visszajelzést, értékelést kap a szülő a tanuló előrehaladásáról, amely tartalmazza a tanulási eredmények elérési módjának és lehetőségeinek megfogalmazását. Megjelöli a hiányosságokat és azok leküzdéséhez szükséges tanulói tevékenységeket. Kiemelkedő célunk, hogy megőrizzük és elősegítsük a motivált tanulást és a tanulók komplex személyiségfejlődését. A szöveges értékelés egyaránt tartalmazza a pozitívumokat és a negatívumokat, az önmagához, képességeihez, eddigi eredményeihez mért fejlődését. A fejlesztő értékelés megkívánja az együttműködést és lehetővé teszi, hogy a gyermek is felelősséget vállaljon önmaga fejlődéséért. Az osztálytanító, illetve szaktanár legalább félévkor és év végén használja a szöveges értékelést a KRÉTA rendszer értékelő mondatbankján keresztül. A harmadik évfolyamon kezdődik a szummatív (ötfokú osztályzat) értékelésre való fokozatos áttérés.

A szöveges, írásbeli értékelésekben jól nyomon követhető az iskola értékelési rendszerének négy alkotóeleme: a tevékenység, a produktum, a feltétel és a kritérium. Továbbá törekszünk arra, hogy az alábbi szempontok alapján készítsük el értékelési ívünket.

- a tanulást befolyásoló tényezők fejlettsége,
- a tanuló szorgalma és magatartása
- adott tantárgyra vonatkozó teljesítménye, fejlődési szintje szöveggel és/vagy %-os formában kifejezve
- a gyengébb teljesítmény okainak feltárása
- a felzárkóztatás módja
- a tanulási technikák szintje,
- a kommunikációs és olvasási képességek,
- a számolási és matematikai képességek,
- a művészeti és mozgásos tevékenységek értékelése,
- a gyermek érzelmi életének és társas kapcsolatainak főbb jellemzői.

Az etika tantárgy értékelését az első és második osztály félévében, valamint tanév végén rövid szöveges értékeléssel végezzük az alábbiak szerint:

- felzárkóztatásra szorul,
- megfelelt,
- jól megfelelt,
- kiválóan megfelelt.

A szöveges értékelés arra is lehetőséget kínál, hogy a pozitívumok kiemelésével buzdítsa a tanulókat, sőt, a lehetséges fejlesztési irányt is megmutassa.

A kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer keretein belül nevelési eredményvizsgálatokat tartunk a következő módszerek alapján:

- Megfigyelés.
- Beszélgetés.
- Pedagógiai helyzetteremtés.
- A tanulói produktumok elemzése.
- Az iskolai dokumentáció tanulmányozása.
- A végzett növendékek helytállásának vizsgálata a visszaküldött eredményeik alapján.
- Az intézménybe érkező első osztályos tanulók neveltségi szintjének felmérése és a feladatok meghatározása.
- A negyedik osztályba történő átlépéskor a neveltségi, fejlettségi mutatók vizsgálata.
- Nevelési értekezletek témája lehet (évente egyszer) valamelyik neveltségi szint széles körű vizsgálata.
- A félévi és év végi osztályozó értekezleten beszámoló az osztály neveltségi szintjéről, és a következő időszak feladatairól.
- Félévenkénti magatartás és szorgalom nevelőtestületi értékelése.

A neveltségi szint vizsgálatát 3 nagy csoportra bontjuk, amely az alábbi szakaszokhoz kapcsolódik:

- 1-3. osztályban az iskolai életbe való integrálódást segíti,
- 4-5. osztályban, amely a tagozatváltás okozta nehézségeket hivatott megkönnyíteni,
- 8. osztály komplex vizsgálata, melyben megvizsgáljuk és megbeszéljük, hogy a 8 éves képzés, nevelés milyen színvonalon valósul meg.

Minden év elején megbeszéljük az adott szempontok alapján (1-8. osztály) a közösségek fejlettségi szintjét, és ennek ismeretében határozzuk meg a közösség és azon belül a tanulókra vonatkozó célokat és feladatokat.

A következő nevelési területeken kívánjuk erősíteni a minőséget:

- **Erkölc:** alapvető emberi értékek, melyet a pedagógiai program és a házirend tartalmaz (pl. szeretet, tisztelet, felelősségérzet stb.).
- **Környezetkultúra** (vonatkozik a környezet kialakítására és jelenlegi állapotának, állagának megőrzésére, a fenntarthatóság elérésére).
- **Fegyelem** (önfegyelem, „kollektív” fegyelem)
- Eddigi tapasztalataink alapján külön figyelmet fordítunk minden évfolyamon a tanulók és a felnőtt (gyermek-szülő, gyermek-pedagógus stb.) kapcsolat optimalizálására.
- A kulturált kommunikáció terén kívánunk javítani.
- Munkához való viszony és az önművelésre való igény fejlesztése.

Az alábbiakban iskolánk szöveges értékelésének 1. és 2. osztályára vonatkozó alap értékelő dokumentumát tüntettük fel, amely kiegészül a tanulóra szabott fejlesztő értékeléssel.

Az első félév szöveges értékelése:

Magartartása:

- Társas kapcsolataiban: *figyelmes – barátságos – együttműködő – türelmes – közömbös – türelmetlen – goromba.*
- Felnőttekhez való viszonyában: *együttműködő – udvarias – segítőkész – viselkedése gyakran kifogásolható.*
- Tanórán: *aktív – fegyelmezett – együttműködő – passzív – fegyelmezetlen – rendbontó.*
- Tanórán kívül: *együttműködő – fegyelmezett – fegyelmezetlen – rendbontó.*

Szorgalma:

- Tanuláshoz való viszonya: *aktív – érdeklődő – kötelességtudó – felületlen – érdektelen – banyag.*
- A tanulásban *önálló – kitartó – gyakran szorul segítségre – önállótlan.*
- Munkája csoportban: *aktív – kezdeményező – irányító – kreatív – együttműködő – segítőkész – passzív – báritó – bátraltató.*
- Házi feladatát: *elkészíti – alkalmanként elfelejti – gyakran nem készíti el.*
- Felszerelése: *általában biánytalan – néha biányos – gyakran biányos.*

Magyar nyelv és irodalom:

- Hangképzése: *pontos – javítást igénylő – logopédus által fejlesztésre szorul.*
- Beszéde: *értetető – nebezen értetető. Beszédtémája: megfelelő – lassú – badaró – akadozó – dadogó. Hangereje: megfelelő – balk – barsány.*
- A hallott szöveget *önállóan megérti – segítséggel érti meg – nem érti meg.*
- Szóbeli kifejezőkészsége: *választékos – értetető – jó – nebézkes.*
- Szókinése: *gazdag – korosztályának megfelelő – biányos.*

Olvasás:

- Betűismerete: *pontos – bizonytalan – bibás.*
- Tévesztí a: betűket.
- Hangos olvasáskor: *szavanként olvas – szótagol – a szavakat betűzi. Tartja – nem tartja a szóhatárokat/mondathatárokat. Hibái: betűt cserél – kibagy – tévesen olvas – elakad.*
- Szövegértése: *pontos – megfelelő – bizonytalan – bibás – segítséget igénylő.*
- Memoriter: *Verset, szöveget érzékeltesen – pontosan – kevés bibával – bizonytalanul – badarva – pontatlanul mond.*

Írás:

- Betűi és betűkapcsolásai: *szabályosak – egyenletesek – a vonalrendszernek megfelelőek – bibásak.*
- Írásképe: *tetszetős – áttekinthető – jól olvasható – rendezetlen – nebezen olvasható – igénytelen.*
- Írástempója: *gyors – megfelelő – akadozó – lassú – kapkodó.*
- Írótról írótra *bibátlanul – kevés bibával – sok bibával másol.*
- Nyomatotról írótra *bibátlanul – kevés bibával – sok bibával másol.*
- Tollbamondás után *bibátlanul – kevés bibával – sok bibával ír.*
- Emlékezetből *bibátlanul – kevés bibával – sok bibával ír.*

Matematika:

- Számfogalma a tanult számkörben: *kialakult – kialakulatlan.*
- Számszomszédokat: *felismeri – tévesztí – nem ismeri fel.*
- Számok tulajdonságait: *önállóan felismeri – megnevezi – segítséggel ismeri fel – nem ismeri fel.*
- A relációkat *felismeri – általában felismeri – segítséggel ismeri fel – nem ismeri fel.*
- A számok bontását *önállóan – segítséggel – nem képes elvégezni.*
- Összeadás: *pontos – alkalmanként bibázik – gyakran téved – bizonytalan.*
- Kivonás: *pontos – alkalmanként bibázik – gyakran téved – bizonytalan.*
- Pótlás: *pontos – alkalmanként bibázik – gyakran téved – bizonytalan.*
- Sorozatok szabályát *önállóan megállapítja, folytatja. Adott szabályú sorozatot önállóan – segítséggel képes folytatni. Adott szabályú sorozatban is bibázik.*
- Mértékegységeket a tanultak szerint: *ismeri – nem ismeri.*
- Geometria ismeretekben: *kiemelkedő – jártas – bizonytalan – gyenge.*

- Szöveges feladatokban: *logikus – önálló – bizonytalan – gyakran bibázik.*
- Logikai gondolkodása: *kiváló – jó – megfelelő – gyenge.*

Környezetismeret:

- A természet jelenségei iránt *érdeklődő – nyitott – érdeklődése felkeltető – nem mutat érdeklődést.*
- Megfigyelései: *pontosak – felületeseke – pontatlanok.*
- Tapasztalatait *pontosan – pontatlanul – segítséggel fogalmazza meg.*
- A tanultakról *kiemelkedő a tudása – biztos a tudása – egy-egy részletben bizonytalan – biányosak az ismeretei.*
- Tájékozottsága: *átlagon felüli – korának megfelelő – biányos.*
- Gyűjtőmunkát *szívesen – rendszeresen – alkalmanként – nem végez.*
- Szokásrendjének alakulása: *Közvetlen környezetével szemben igényes – még nem elég igényes. Testének, ruházatának, eszközeinek épségére vigyáz – nem mindig ügyel kellő mértékben – nem vigyáz.*

Ének-zene:

- Órai tevékenysége: *aktív – csak biztatásra tevékeny – passzív – rendbontó.*
- A dalokat *önállóan – szívesen – segítséggel – csak csoportban énekl.*
- A tanult ritmusértékeket *jól alkalmazza – megnevezi – nem ismeri.*
- A tanult dalok dallamát, szövegét *ismeri – nem ismeri.*
- Dalos játékokban *szívesen – passzívan – rendbontóan vesz részt.*

Rajz és vizuális kultúra:

- Órai tevékenysége: *aktív – csak biztatásra tevékeny – passzív – rendbontó.*
- A festés-rajzolás iránti *érdeklődése kiemelkedő – megfelelő – mérsékelt.*
- Színhasználat: *Munkáin változatosan – sajátos módon – visszafogottan használja a színeket.*
- Eszközhasználat: *A rajzeszközöket kiemelkedően – jól – megfelelően – bátortalanul használja.*
- Kreativitása: *Kreatív, tele van ötlettel. – Az utasításokat jól követi.*
- Térkihasználása: *A rajzfelületet maximálisan – bátortalanul – aránytalanul használja.*

Technika és életvitel:

- Órai tevékenysége: *aktív – csak biztatásra tevékeny – passzív – rendbontó.*
- A tanult anyagokat, megmunkálási módjukat *jól – megfelelően – felszínesen ismeri.*
- Kézügyessége: *kiemelkedő – jó – megfelelő – fejlesztésre szorul.*
- Munkadarabjai: *pontosak – esztétikusak – gyakran pontatlanok.*
- Eszközöket *jól – biztonságosan – megfelelően – bátortalanul használ.*

Testnevelés és sport:

- Órai tevékenysége: *aktív – csak biztatásra tevékeny – nem szívesen vesz részt – passzív – rendbontó.*
- Mozgása: *harmonikus – összerendezett – fejlesztésre szorul.*
- A szabályokat *kiemelkedően – megfelelően – alig tartja meg.*
- Csapatjátékokban *együttműködően – közömbösen – nem szívesen vesz részt.*
- A gyakorlatokat *könnyen – kevés segítséggel – sok segítséggel sajátítja el.*
- Labdakezelése: *kiemelkedő – biztos – megfelelő – bizonytalan.*
- A mozgásos játékokban *aktívan – szívesen – nem szívesen vesz részt.*
- A terhelést *kiválóan – jól – megfelelően – alig bírja.*

Kiemelkedő eredményt ért el:

Fejlesztésre szorul:

1. osztály félév

Év végi szöveges értékelés:

Magatartása:

- Társas kapcsolataiban: *figyelmes – barátságos – együttműködő – türelmes – közömbös – türelmetlen – goromba.*
- Felnőttekhez való viszonyában: *együttműködő – udvarias – segítőkész – viselkedése gyakran kifogásolható.*
- Tanórán: *aktív – fegyelmezett – együttműködő – passzív – fegyelmezetlen – rendbontó.*
- Tanórán kívül: *együttműködő – fegyelmezett – fegyelmezetlen – rendbontó.*

Szorgalma:

- Tanuláshoz való viszonya: *aktív – érdeklődő – kötelességtudó – felületes – édeketlen – banyag.*
- A tanulásban *önálló – kitarító – gyakran szorul segítségre – önállótlan.*
- Munkája csoportban: *aktív – kezdeményező – irányító – kreatív – együttműködő – segítőkész – passzív – bártó – bátraltató.*
- Házi feladatát: *elkészíti – alkalmanként elfelejti – gyakran nem készíti el.*
- Felszerelése: *általában biánytalan – néha biányos – gyakran biányos.*

Magyar nyelv és irodalom:

- Hangképzése: *pontos – javítást igénylő – logopédus által fejlesztésre szorul.*
- Beszéde: *értethető – nebezen értethető. Beszédtempója: megfelelő – lassú – badaró – akadozó – dadogó. Hangereje: megfelelő – balk – barsány.*
- A hallott szöveget *önállóan megérti – segítséggel érti meg – nem érti meg.*
- Szövegi kifejezőkészsége: *választékos – értethető – jó – nehezkes.*
- Szókinccse: *gazdag – korosztályának megfelelő – biányos.*

Olvasás:

- Betűismerete: *pontos – bizonytalan – bibás.*
- Téveszti a: betűket.
- Hangos olvasáskor: *szavanként olvas – szótagol – a szavakat betűzi. Tartja – nem tartja a szóbatárokat/mondatbatárokat. Hibái: betűt cserél – kihagy – tévesen olvas – elakad.*
- Szövegértése: *pontos – megfelelő – bizonytalan – bibás – segítséget igénylő.*
- Memoriter: Verset, szöveget *érzéketesen – pontosan – kevés bibával – bizonytalanul – badarva – pontatlanul mond.*

Írás:

- Betűi és betűkapcsolásai: *szabályosak – egyenletesek – a vonalrendszernek megfelelőek – bibásak.*
- Írásképe: *tetszetős – áttekinthető – jól olvasható – rendezetlen – nebezen olvasható – igénytelen.*
- Írástempója: *gyors – megfelelő – akadozó – lassú – kapkodó.*
- Írótról írótra *bibátlanul – kevés bibával – sok bibával másol.*
- Nyomatottól írótra *bibátlanul – kevés bibával – sok bibával másol.*
- Tollbamondás után *bibátlanul – kevés bibával – sok bibával ír.*
- Emlékezetből *bibátlanul – kevés bibával – sok bibával ír.*

Matematika:

- Számfogalma a tanult számkörben: *kialakult – kialakulatlan.*
- Számszomszédokat: *felismeri – téveszti – nem ismeri fel.*
- Számok tulajdonságait: *önállóan felismeri – megnevezi – segítséggel ismeri fel – nem ismeri fel.*
- A relációkat *felismeri – általában felismeri – segítséggel ismeri fel – nem ismeri fel.*
- A számok bontását *önállóan – segítséggel – nem képes elvégezni.*
- Összeadás: *pontos – alkalmanként bibázik – gyakran téved – bizonytalan.*
- Kivonás: *pontos – alkalmanként bibázik – gyakran téved – bizonytalan.*
- Pótlás: *pontos – alkalmanként bibázik – gyakran téved – bizonytalan.*
- Sorozatok szabályát *önállóan megállapítja, folytatja. Adott szabályú sorozatot önállóan – segítséggel képes folytatni. Adott szabályú sorozatban is bibázik.*
- Mértékegységeket a tanultak szerint: *ismeri – nem ismeri.*
- Geometriai ismeretekben: *kiemelkedő – jártas – bizonytalan – gyenge.*

- Szöveges feladatokban: *logikus – önálló – bizonytalan – gyakran bibázik.*
- Logikai gondolkodása: *kiváló – jó – megfelelő – gyenge.*

Környezetismeret:

- A természet jelenségei iránt *érdeklődő – nyitott – érdeklődése felkeltető – nem mutat érdeklődést.*
- Megfigyelései: *pontosak – felületesek – pontatlanok.*
- Tapasztalatait *pontosan – pontatlanul – segítséggel fogalmazza meg.*
- A tanultakról *kiemelkedő a tudása – biztos a tudása – egy-egy részletben bizonytalan – biányosak az ismeretei.*
- Tájékozottsága: *átlagon felüli – korának megfelelő – biányos.*
- Gyűjtőmunkát *szívesen – rendszeresen – alkalmanként – nem végez.*
- Szokásrendjének alakulása: *Közvetlen környezetével szemben igényes – még nem elég igényes. Testének, ruházatának, eszközeinek épségére vigyáz – nem mindig ügyel kellő mértékben – nem vigyáz.*

Ének-zene:

- Órai tevékenysége: *aktív – csak biztatásra tevékeny – passzív – rendbontó.*
- A dalokat *önállóan – szívesen – segítséggel – csak csoportban énekli.*
- A tanult ritmusértékeket *jól alkalmazza – megnevezi – nem ismeri.*
- A tanult dalok dallamát, szövegét *ismeri – nem ismeri.*
- Dalos játékokban *szívesen – passzívan – rendbontóan vesz részt.*

Rajz és vizuális kultúra:

- Órai tevékenysége: *aktív – csak biztatásra tevékeny – passzív – rendbontó.*
- A festés-rajzolás iránti *érdeklődése kiemelkedő – megfelelő – mérsékelt.*
- Színhasználata: *Munkáin változatosan – sajátos módon – visszafogottan használja a színeket.*
- Eszközhasználata: *A rajzeszközöket kiemelkedően – jól – megfelelően – batoratlanul használja.*
- Kreativitása: *Kreatív, tele van ötlettel. – Az utasításokat jól követi.*
- Térkihasználása: *A rajzfelületet maximálisan – batoratlanul – aránytalanul használja.*

Technika és életvitel:

- Órai tevékenysége: *aktív – csak biztatásra tevékeny – passzív – rendbontó.*
- A tanult anyagokat, megmunkálási módjukat *jól – megfelelően – felszínesen ismeri.*
- Kézügyessége: *kiemelkedő – jó – megfelelő – fejlesztésre szorul.*
- Munkadarabjai: *pontosak – esztétikusak – gyakran pontatlanok.*
- Eszközöket *jól – biztonságosan – megfelelően – batoratlanul használ.*

Testnevelés és sport:

- Órai tevékenysége: *aktív – csak biztatásra tevékeny – nem szívesen vesz részt – passzív – rendbontó.*
- Mozgása: *harmonikus – összerendezett – fejlesztésre szorul.*
- A szabályokat *kiemelkedően – megfelelően – alig tartja meg.*
- Csapatjátékokban *együttműködően – közömbösen – nem szívesen vesz részt.*
- A gyakorlatokat *könnyen – kevés segítséggel – sok segítséggel sajátítja el.*
- Labdakezelése: *kiemelkedő – biztos – megfelelő – bizonytalan.*
- A mozgásos játékokban *aktívan – szívesen – nem szívesen vesz részt.*
- A terhelést *kiválóan – jól – megfelelően – alig bírja.*

Kiemelkedő eredményt ért el:

Fejlesztésre szorul:

Az első félév szöveges értékelése:

Magatartása:

- Társas kapcsolataiban: *figyelmes – barátságos – együttműködő – türelmes – közömbös – türelmetlen – goromba.*
- Felnőttekhez való viszonyában: *együttműködő – udvarias – segítőkész – viselkedése gyakran kifogásolható.*
- Tanórán: *aktív – fegyelmezett – együttműködő – passzív – fegyelmezetlen – rendbontó.*
- Tanórán kívül: *együttműködő – fegyelmezett – fegyelmezetlen – rendbontó.*

Szorgalma:

- Tanuláshoz való viszonya: *aktív – érdeklődő – kötelességtudó – felületes – érdektelen – banyag.*
- A tanulásban *önálló – kitartó – gyakran szorul segítségre – önállóan.*
- Munkája csoportban: *aktív – kezdeményező – irányító – kreatív – együttműködő – segítőkész – passzív – bárány – bátrított.*
- Házi feladatát: *elkészíti – alkalmanként elfelejti – gyakran nem készíti el.*
- Felszerelése: *általában biánytalan – néha biányos – gyakran biányos.*

Magyar nyelv és irodalom:

- Hangképzése: *pontos – javítást igénylő: fejlesztésre szoruló: Beszéde: tiszta – értető – nebezen értető. Beszédtempója: folyamatos – megfelelő tempójú – lassú – badaró – akadozó – dadogó. Hangereje: megfelelő – halk – barsány.*
- A hallott szöveget *önállóan megérti – segítséggel érti meg – nem érti meg.*
- Szókinccse: *gazdag – korosztályának megfelelő – szegényes – biányos.*
- Szóbeli kifejezőkészsége: *választékos – értető – jó – nebézkes.*
- Kérdések, utasítások megértése: *pontos – jó – pontatlan – nebézkes.*
- Válasza általában: *pontos – választékos – nebezen fogalmazott – felületes.*
- Olvasás:
- Hangos olvasása: *folyamatos – pontos – pontatlan – szótagoló – tempója közelít az élő beszédhez – lassú – betűző; kifejező – írásjelekre figyelő.*
- Tipikus hibái: *szórészek megisméltése, újakezdés, téves olvasás, betűbetoldás, betűkibagyás, elakadás, írásjelek figyelmen kívül hagyása.*
- Hibáit észreveszi, javítja – *figyelmztetésre javítja – nem képes javítani.*
- Szövegértése: *pontos – megfelelő – bizonytalan – hibás.*
- Írása:
- Írásképe: *tetszetős – jól olvasható – rendezetlen – nebezen olvasható.*
- Írástempója: *gyors – megfelelő – lassú – kapkodó.*
- Írottól írottá *bibátnul – kevés bibával – sok bibával másol.*
- Nyomatottól írottá *bibátnul – kevés bibával – sok bibával másol.*
- Emlékeztől *bibátnul – kevés bibával – sok bibával ír.*

Nyelvtani, helyesírási ismeretek

- Az ábcét *pontosan – pontatlanul – nem tudja.*
- Betűrendbe sorolni *önállóan – segítséggel – segítséggel sem tud.*
- Tollbamondás után *bibátnul – kevés bibával – sok bibával ír.*
- Az elválasztás szabályait *biztosan – kevés bibával – sok bibával alkalmazza.*
- A j/ly-os szavakat *biztosan, bibátnul – kevés bibával – sok bibával írja.*
- A mondatokról tanult ismeretei *biztosak – pontatlanok.*
- Gyakori hibája írásmunkák közben: *ékezetek elbagyása – betűkibagyás – az időtartam hibás jelölése – betoldás – betűtövesztés – a szóköz biánya – nem jelöli a mondatbátárt – rosszul használja a nagybetűket – a tanult mondatvégi írásjeleket rosszul használja.*
- Memoriter: Verset *bangulatosan – pontosan – kevés bibával – bizonytalanul – badarva – pontatlanul mond.*

Matematika:

- Számfogalma a tanult számkörben: *kialakult – kialakulatlan.*
- Számszomszédokat: *felismeri – tévesztí – nem ismeri fel.*
- Számok tulajdonságait: *felismeri – segítséggel ismeri fel – nem ismeri fel.*
- A relációkat *felismeri – segítséggel ismeri fel – nem ismeri fel.*
- Összeadás: *pontos – alkalmanként bibázik – gyakran téved – bizonytalan.*
- Kivonás: *pontos – alkalmanként bibázik – gyakran téved – bizonytalan.*
- Szorzás: *pontos – alkalmanként bibázik – gyakran téved – bizonytalan.*
- Osztás: *pontos – alkalmanként bibázik – gyakran téved – bizonytalan.*

- Függvények, sorozatok: *szabályát önállóan megállapítja, folytatja. – Adott szabályú sorozatot önállóan – segítséggel képes folytatni. – Adott szabályú sorozatot is bibákkal folytat.*
- Mértékegységek(et): *a tanultak szerint jól – kevésbé – nem ismeri.*
- Mérésekben *biztos – bizonytalan.*
- Mértékegységek átváltásában: *biztos – megfelelő – bizonytalan – gyenge.*
- Geometria ismeretekben: *kiemelkedő – megfelelő – bizonytalan – gyenge.*
- Szöveges feladatok megoldásában: *kreatív – megfelelő – bizonytalan.*
- Logikai gondolkodása: *kiváló – jó – megfelelő – gyenge.*
- Önellőrzése: *kifogástalan – jó – elfogadható – pontatlan – kialakulatlan.*

Környezetismeret:

- A természet jelenségei iránt *érdeklődő – érdeklődése felkeltető – nem mutat érdeklődést.*
- Megfigyelései: *a részletekre is kitérnek – felületesek – pontatlanok.*
- Tapasztalatairól *önállóan – kérdések segítségével számol be.*
- Tájékozottsága: *átlagon felüli – korának megfelelő – biányos.*
- Az összefüggéseket *felfedezi – rávezetéssel ismeri fel – nem ismeri fel.*
- Gyűjtőmunkát *szívesen – rendszeresen – alkalmanként – nem végez.*
- Szokásrendjének alakulása: *Közvetlen környezetével szemben igényes – még nem elég igényes. Testének, ruházatának, eszközeinek épségére vigyáz – nem mindig ügyel rá – nem vigyáz.*

Ének-zene:

- Órai tevékenysége: *aktív – csak biztatásra tevékeny – passzív – rendbontó.*
- A dalokat *önállóan – szívesen – segítséggel – csak csoportban énekl.*
- A tanult ritmusértékeket *jól alkalmazza – megnevezi – nem ismeri.*
- A tanult dalok dallamát, szövegét *ismeri – nem ismeri.*
- Dalos játékokban *szívesen – passzívan – rendbontóan vesz részt.*

Rajz és vizuális kultúra:

- Órai tevékenysége: *aktív – csak biztatásra tevékeny – passzív – rendbontó.*
- A festés-rajzolás iránti *érdeklődése kiemelkedő – megfelelő – mérsékelt.*
- Kreativitása: *Tele van ötlettel. – Inkább az utasításokat követi.*
- Munkáin *változatosan – sajátosan – visszafogottan* használja a színeket.
- A rajzeszközöket *kiemelkedően – jól – biztonságosan – megfelelően – bátorlalanul* használja.
- Térkihasználása: *maximális – megfelelő – bátorlalan – aránytalan.*

Technika és életvitel:

- Órai tevékenysége: *aktív – csak biztatásra tevékeny – passzív – rendbontó.*
- A tanult anyagokat, megmunkálásukat *megfelelően – felszínesen* ismeri.
- Kézügyessége: *kiemelkedő – jó – megfelelő – fejlesztésre szorul.*
- Munkadarabjai: *pontosak – esztétikusak – gyakran pontatlanok.*
- Az eszközöket *biztonságosan – megfelelően – bátorlalanul* használja.

Testnevelés és sport:

- Órai tevékenysége: *aktív – csak biztatásra tevékeny – nem szívesen vesz részt – változó – passzív – rendbontó.*
- Mozgása: *harmonikus – megfelelő – fejlesztésre szorul.*
- A szabályokat *kiemelkedően – megfelelően – alig* tartja meg.
- A csapatjátékokban *együttműködő – közömbös – nem szívesen vesz részt.*
- A gyakorlatokat *könnyen – kevés segítséggel – sok segítséggel* sajátítja el.
- Labdakezelése *biztos – még megfelelő – bizonytalan.*
- A mozgásos játékokban *aktívan – szívesen – nem szívesen* vesz részt.
- A terhelést *kiválóan – jól – megfelelően – alig* bírja.

Kiemelkedő eredményt ért el:

Fejlesztésre szorul:

2. osztály félév és év vége

3.8.8. A tanulók neveltségi szintjének, tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése

Minden tanulócsoportról készül csoportprofil, amely feltárja a csoport szerkezeti hiányosságait, az egyes tanulók esetleges kirekesztettségét. Készülnek szóbeli interjúk a konfliktuskezelés, a közösség igényeinek felmérése tárgy körben. Megjelenik a csoportokban a szerepvállalás, illetve a szerepek felosztásának tényleges alakulása. Legyünk tisztában a csoport külső és belső kommunikációs szokásaival. Csoportprofilunk tükrözi a gyermekek szocializációjának szintjét, illetve fejlesztési lehetőségeit. Kialakult képünk kell, hogy legyen arról, hogy az osztályközösségeket miként tudjuk az iskolai közösségbe integrálni úgy, hogy arculatukat megőrizve önállóak maradhassanak.

A felvázolt profil alapvető szempontjai:

- a tanulók egymáshoz való viszonya
- szülő és pedagógus viszonya
- gyermek és pedagógus viszonya
- gyermek és szülő viszonya

Ezeket a szempontokat a következő eszközök felhasználásával kívánjuk megvizsgálni:

- beszélgetés, szóbeli interjú (egyéni és csoportos)
- rajz
- szerepjáték

A csoportprofil során szerzett információkat a következő évi osztályfőnöki, gyermekvédelmi és napközis munkatervbe kívánjuk beépíteni.

A megvalósításért közösségenként az osztályfőnökök felelősek, az átfogó vizsgálat összegzését a munkaközösség-vezetők, illetve az igazgató végzi.

Ezen ismeretek tudatában tudjuk a következő tanév kiemelt nevelési céljait meghatározni.

A magatartás és szorgalom értékelésének szempontjai

Magatartás:

Példás: Az a tanuló, aki a házirendben megfogalmazott nevelési követelményeknek, közösségi-magatartási szabályoknak eleget tesz, azok betartására másokat is ösztönöz. Az iskolai feladatokból önként részt vállal és azokat jól teljesíti. Fizikai és szellemi erőfeszítésre egyaránt példát mutat. Társaival és a felnőttekkel udvarias, segítőkész, jóindulatú, pozitívan kezdeményező. Felelősségtudata fejlett. Nincs igazolatlan mulasztása. Fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben. Tanulmányi versenyeken, iskolai rendezvényeken aktívan részt vesz.

Jó: Neveltségi szintjében társas kapcsolataiban van némi hiányosság. Ezek kijavítására törekszik. Társaival és a felnőttekkel viselkedése és hangneme megfelelő, segítőkész, jóindulatú. Fegyelmezési problémák viselkedésével kapcsolatban ritkán és csak kis mértékben merülnek fel. A házirendet igyekszik betartani, de másokra befolyást nem gyakorol. Az önként vállalt, vagy a számára kijelölt iskolai közösségi feladatokat jól elvégzi.

Változó: Iskolai magatartásában több – kevésbé súlyos – fegyelmezési probléma adódik. Többször vét a házirend, a közösségi magatartás szabályai ellen. A közösségi munkában való részvétele, aktivitása hullámzó. Hangneme és viselkedése kifogásolható. Községi magatartása közömbös. Önértékelése kialakulatlan, felelősségérzete ingadozó. Maximum két igazolatlan óra mulasztása van. Fegyelmi fokozata legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztető.

Rossz: Fegyelmezetlen, hangoskodó, zavaró magatartásával árt a közösségnek, társainak rossz példát mutat. A nevelési ráhatásokat elutasítja, a munkát hátráltatja. Társaival sokszor durva, goromba, megfélemlítő, közönséges. A felnőttekkel udvariatlan. Sokat vét a házirend ellen. Felelőtlen, megbízhatatlan. Több nap igazolatlan mulasztása van. Osztályfőnöki intő, vagy annál súlyosabb fegyelmi fokozata van.

Szorgalom:

Példás: Kötelességteljesítése kifogástalan. Képességeihez mérten tanulmányi munkáját, iskolai és házi feladatait a legjobban látja el, céltudatos, igényes. Munkavégzése pontos, kitartó, megbízható, kötelességtudó. Felszerelése hiánytalan. Többszörfeladatokat rendszeresen vállal, azokat önállóan végzi.

Jó: Tanulmányi munkáját maradéktalanul elvégzi, képességeinek megfelelően dolgozik, de többletfeladatokat ritkán vállal. Órákon való aktivitása nem mindig kifogástalan. Munkavégzése rendszeres, többnyire önálló. Kötelességtudata megfelelő, néha ösztökélni kell. Felszerelése csak elvétve hiányos.

Változó: Tanulmányi munkája ingadozó, nem mindig képességeinek megfelelő. Munkavégzése hullámzó, önállótlan, szétszórt, rendszertelen. Felszerelése gyakran hiányos. Rendszeres ösztönzést igényel.

Hanyag: Képességeihez, körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében. Teljesítménye, eredményei képességein aluliak. Gyakran mulasztja el kötelességeit, munkavégzése pontatlan, megbízhatatlan, gondatlan, hanyag. Kötelességtudata igen gyenge, munkafegyelme rossz, felszerelése rendszeresen hiányos.

3.8.9. Nevelési eredményvizsgálatok

Célja: megmutatja a tanulók neveltségi, fejlettségi állapotát, a nevelés hatékonyságának elemzésére ösztönöz, és mindezzel megalapozza a további nevelőmunka tudatos, célratörő irányítását, korrekcióját és továbbfejlesztését.

A személyiség neveltségének mutatói:

- Az egyén tevékenysége
- A tevékenység folyamatában kialakuló erkölcsi tudata
- A tevékenységben kialakuló tulajdonságok, készségek, képességek, attitűdök
- A tevékenységre ösztönző motívumok
- Az egyén életmódja

A közösség fejlettségi állapotának mutatói:

- A közösség tevékenységrendszerének tartalma és kiterjedtsége
- A közösség szerkezetének sajátosságai
- Az önkormányzati tevékenység minősége
- A közvélemény minősége

- A közösség külső kapcsolatainak fejlettsége

Intézményünk arra törekszik, hogy az előzőekben felsorolt kritériumok alapján az egyéni és közösségi fejlettség állapota a legjobb legyen.

3.8.10. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (késztség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása;
- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.

- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
 - Önellenzésre, önértékelésre nevelés.
 - A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.
-
- az első-nyolcadik évfolyamon a tanulók hétvégére és a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik órától a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli kötelező házi feladatot;
 - a házi feladat elkészítése, illetve annak minősége a tanulmányi értékelés része, és a házi feladat típusától függően az értékelésbe történő beszámítása az adott pedagógus feladata;
 - a tanórához tartozó felszerelés hiányát a tanuló szorgalmának értékelésénél kell figyelembe venni, ugyanakkor a diák nem mentesül az órai munka és az éppen esedékes beszámoltatás alól, melyet a pedagógus értékelhet.

3.8.11. Oktatási eredményvizsgálatok

- „Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével. Difer - vizsgálat
- Országos digitális mérések 4-8. évfolyamokon minden tanév tavaszán szövegértés, matematika, majd 5. évfolyamtól történelem és digitális kultúra, végül a 6. évfolyamtól idegen nyelv és természettudomány területen.

3.9. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

3.9. 1. A tanulók fizikai állapotának felmérése

A fittségi mérés új jogszabályi hátterét a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 81.§ határozza meg. A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) felvételét az 5. évfolyamtól az iskola testnevelést tanító pedagógusa végzi az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban.

(Január első tanítási napja-május utolsó tanítási napja.)

A tanulók fizikai fittségi mérésének célja, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit a diákok és családjaik körében.

A NETFIT mérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg:

Testösszetétel és tápláltsági profil

- testtömeg mérése-testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék mérése

Ezren profil felvétele az iskolai védőnővel való szoros együttműködésében valósul meg.

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

- állóképességi ingafutás teszt

Vázizomzat fittségi profil:

- ütemezett hasizom teszt
- törzsemelés teszt
- ütemezett fekvőtámasz teszt
- kézi szorítóerő mérése
- helyből távolugrás teszt

Hajlékonysági profil:

- hajlékonysági teszt

A NETFIT mérési rendszer eredményének az online felületre való felvitelét a testnevelést tanító pedagógus végzi. A fittségi mérés eredményei az országos online informatikai adatbázisban az érintett pedagógus, a szülő és a tanuló számára egyaránt elérhetőek.

A pedagógus az eredményeket elemzi és meghatározza a tanulók fittségi fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

3.9.2. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben meghatározottak szerint szervezi meg.

Az alsó és felső tagozaton is heti 5 testnevelés órát órarendbe építve biztosít. Hetente legfeljebb két - az órarendben az adott tanítási nap első vagy utolsó órájára eső - testnevelés órán való részvétel alól az iskola mentesítést adhat a tanulónak, amennyiben:

- előírt gyógytestnevelés foglalkozásokon vesz részt, vagy
- igazolt sportolói jogviszonnyal és versenyengedéllyel rendelkezik, valamint rendszeresen sportszervezet által szervezett edzéseken vesz részt.

A mindennapos testnevelés és egyéb iskolán belül szervezett sportprogramok, mozgásos tevékenységek célja, hogy tanulóink:

- széles körű mozgásműveltség birtokába jussanak,
- rendszeres fizikai aktivitást fejtsenek ki fittségük érdekében,
- ismerjék és alkalmazzák az egészségtudatos magatartáshoz szükséges elveket, eljárásokat.

A mindennapos testnevelés és egyéb iskolán belül szervezett sportprogramok, mozgásos tevékenységek az alábbi alapelvek szerint valósulnak meg:

- a tanulók fejlettségi szintjéhez igazodó szemléletű,
- a tanuló individuális jellemzőit figyelembe véve az önmagához mért fejlődést hangsúlyozza,
- esélyegyenlőségre törekszik, inkluzív és multikulturális szemléletű,
- pozitív tanulási környezetben zajlik,
- egészség- és személyiségfejlesztés szemléletű,
- reflektív oktatási környezetben zajlik.

Az iskola az alsó és felső tagozatban iskolai sportköri foglalkozásokat szervez tanulói számára, biztosítva az érdeklődő tanulók számára a rendszeres testmozgást, illetve a diákolimpiai versenyekre való felkészülést, tehetséggondozást. A térség sportegyesületeivel szorosan együttműködünk, támogatjuk tanulóink versenyszerű sportolását.

Az iskola a testnevelés óra keretein belüli úszásoktatást a kerettantervhez igazodva az 1-2., a 3-4. évfolyam, és az 5-6. évfolyamban az alábbiak szerint biztosítja: a 2. évfolyamon egész tanévben 18 alkalommal, a 3. évfolyamon az I. félévben kb. 10 alkalommal, az 5. évfolyamon pedig a II. félévben kb. 8 alkalommal. Az adott évfolyamon a párhuzamos osztályok hetenkénti váltásban vesznek részt az uszodai foglalkozásokon.

A gyógytestnevelés feladatainak ellátását a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 18.§ alapján a pedagógiai szakszolgálat segíti. A gyógytestnevelés olyan speciális testnevelési forma, amely az iskolaorvosi szakvélemény alapján jól definiált, de bizonyos súlyosági fokozatot meg nem haladó kóros állapotú, valamint prevencióra szoruló tanulók mozgásterápiával való kezelését szolgálja. Az iskola az életkor szerint differenciált gyógytestnevelés foglalkozást saját gyógytestnevelő pedagógus bevonásával, szükség esetén a pedagógiai szakszolgálattal együttműködve tanulói számára biztosítja.

4. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések, legitimáció

4.1. A pedagógiai program érvényességi ideje

Az iskola a 2020/2021-es tanévtől, az új NAT bevezetésétől szervezi meg nevelő és oktató munkáját a pedagógiai program alapján, amit folyamatosan felülvizsgál.

A pedagógiai programhoz kapcsolódó helyi tanterv 2020. szeptember 1. napjától került bevezetésre felmenő rendszerben, most már az iskola valamennyi évfolyamára érvényes.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, és javaslatot tesz a módosításra.

A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- a szülői munkaközösség;
- a diákönkormányzaton keresztül a tanulók;
- az iskola fenntartója.

A pedagógiai programot, illetve annak módosítását az igazgató készíti el a nevelőtestület bevonásával, és az intézményi tanács véleményezése után a fenntartó hagyja jóvá.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja és helyi tanterve nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető az iskola honlapján.

4.2. Legitimációs záradék

A Vörösberényi Általános Iskola pedagógiai programját elkészítette az iskola igazgatója.

Balatonalmádi, 2024. augusztus 28.

Zsath László
igazgató
Vörösberényi Általános Iskola

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése alapján a **Vörösberényi Általános Iskola** pedagógiai programját mint az intézmény fenntartója az alábbi záradékkal jóváhagyom.

Veszprém, 2024. augusztus 30.

.....
Szauer István
tankerületi igazgató

Záradék

A pedagógiai programban foglaltak megvalósítását engedélyezem, a fenntartóra többletkötelezettséget hárító feladatok tekintetében az adott évi költségvetési keretek mértékéig az alábbi elvek szerint támogatom.

1. Az iskola helyi tantervében a tanulók számára a NAT szerint meghatározott kötelező óraszámok, a tanórán kívüli foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, tehetséggondozó, fejlesztő és felzárkóztató foglalkozások), valamint a csoportbontások finanszírozása a fenntartó által az adott tanévre jóváhagyott tantárgyfelosztás alapján, az aktuális tanulólétszám figyelembe vételével történik.
2. A tankerület a mindennapos testnevelés keretében megvalósuló úszásoktatáshoz a kerettanterv alapján biztosít fedezetet.
3. A fenntartó a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 183. §-a alapján a Belügyminisztérium által az adott tanévre meghirdetett, és az Oktatási Hivatal illetékességébe tartozó versenyekhez pénzügyi támogatást nyújt.
4. A diákolimpiai versenyek anyagi támogatásának alapja a Magyar Diáksport Szövetség adott tanévre szóló versenykiírása.
5. A kiemelkedő tanulmányi, sport- vagy művészeti eredményt elérő tanulók év végi jutalmazásához, az intézmény által alapított díjak adományozásához a tankerület erre a célra külön keretet határoz meg.
6. A pedagógiai programban szereplő, adott tanévre vonatkozó, munkatervben rögzített, fenntartóra többletkötelezettséget hárító programok esetében a fenntartó a költségvetési keretek függvényében az intézmény vezetőjének előzetes kérelme alapján dönt.